

Een toerist fotografeert de pinguïns op Antarctica. Twee Maastrichtse ICIS-wetenschappers onderzochten de afgelopen weken het toerisme op Antarctica. Berokkenen de tienduizenden vakantiegangers het landschap en de dieren louter schade? Of zijn er ook positieve effecten te ontdekken aan de trek naar de sneeuw? Onderzoeker Machiel Lamers hield een dagboek voor *Observant* bij. Zie pagina 8-9 Foto: Machiel Lamers

2 "Hoeveel heeft een wethouder studentenzaken daadwerkelijk in de pap te brokkelen?"

3 *Books4life*: een tweede leven voor boeken

7 Onderzoek naar mindfulness: boeddhisme zonder boeddhisme

15 Op het Open Podium vliegen de kogels in slowmotion door de zaal

Oorzaak: beknibbeld op bouwkosten

Verwarming UNS 60 kost het dubbele van UNS 40

Bij de bouw van het pand aan de UNS 60 in Randwijck is zodanig op de kosten beknibbeld dat de UM nu met veel hogere energielasten zit dan nodig, dubbel zo veel als bij het oudere pand UNS 40, betoogde milieuoördinator Maya de Bruijn vorige week in *Observant*. Martin Geurts, hoofd vastgoed, levert deze week de precieze cijfers. Enige nuancering is wel op zijn plaats, zegt hij. UNS 60 is een gecombineerd gebouw met Oxfordlaan 70; het is deels in gebruik bij de UM, deels in commerciële exploitatie door onder meer Biopartner, aan wie de energiekosten worden doorberekend. De cijfers van Geurts betreffen het gehele gebouw. Wat elektriciteitsgebruik betreft zijn er tussen UNS 60 en UNS 40 geen opvallende verschillen, meldt hij. Nummer 60

beslaat 10.000 vierkante meter en verbruikt 1,5 miljoen kilowatt, nummer 40, het pand van de psychologen, is groter, 12.000 m² en verbruikt ook iets meer, 2,1 miljoen kilowatt. Geurts: "Elektriciteitsverbruik is moeilijk te sturen, dat hangt erg af van de mensen die het gebouw bevolken."

Het gasverbruik voor de verwarming daarentegen verschilt dramatisch. Op het grotere nummer 40 slechts 150.000 kubieke meter, op nummer 60 het dubbele daarvan, 300.000 kubieke meter.

Geurts: "In de UNS 40 hebben we een systeem van warmteterugwinning ingebouwd, daar is toen extra geld voor vrijgemaakt. Op nummer 60 is dat niet gebeurd, dat was goedkoper. Nu denken we daar anders over. Sinds kort

geldt de regel dat je zo'n investering doet als je die binnen zeven jaar kan terugverdienen, en dat wordt binnenkort bijna tien jaar, als gevolg van de eisen van de meerjarenafspraken met de overheid, MJA-2 en straks MJA-3, die wordt nog strenger. Dan doe je dus eerder zo'n investering. Een complicerende factor is wel dat een deel van UNS 60/Oxfordlaan 70 uit laboratoria bestaat, waar je acht keer per uur moet ventileren in plaats van de normale drie keer in kantoorgebouwen. Daarmee blaas je dus telkens warme lucht weg. Maar daar gaan we iets aan doen, waar geen labs zitten gaan we nu minder vaak ventileren. De investering daarvoor hebben we binnen twee jaar terugverdiend."

■ Wammes Bos

Meer studiestakers

Het aantal eerstejaars dat voor 1 februari is gestopt met zijn opleiding is dit jaar gegroeid. Van de ruim honderdduizend beginners haakte 5,7 procent in de eerste maanden af. Vorig studiejaar gaf 5,2 procent van de eerstejaars er voor februari de brui aan. Een verdere uitsplitsing per universiteit wordt niet gemaakt door de IB-Groep.

De toename komt volledig voor rekening van het hbo, zo blijkt uit cijfers van de IB-Groep. Bijna 4800 van de ruim 73 duizend hbo-studenten die dit jaar aan hun opleiding begonnen, heeft zich inmiddels laten uitschrijven. Aan de universiteit stopte bijna duizend van de ruim 28 duizend wo-studenten, wat net als vorig studiejaar neerkomt op 3,4 procent.

Wie zijn studiefinanciering stopzet voor 1 februari en niet voor een andere opleiding kiest, hoeft zijn prestatiebeurs niet terug te betalen. Studenten die in de eerste maanden van de opleiding zijn geswitcht, zijn dus niet in de telling meegenomen.

■ HOP

Stichting en UM oneens over Debyeprijs

De stichting Edmond Hustinx handhaaft de naam van de Peter Debyeprijs. Dat heeft het bestuur vorige week besloten. Na de publicaties over Debye is "een nieuw, completer beeld over hem ontstaan met positieve en negatieve kanten", heet het in een persbericht. Het stichtingsbestuur volgt de commissie Terlouw en concludeert "dat Debye in al zijn aspecten een waardevol mens en een uitnemende wetenschapper is geweest".

De stichting gaat nu overleg voeren met het college van bestuur van de UM, dat onlangs definitief besloot om geen medewerking meer te verlenen aan de prijs zolang die de naam van Debye draagt. Voorzitter H. Paulussen: "We hebben immers een relatie, de prijs wordt al sinds 1977 bij de UM uitgereikt." De UM verzorgt normaliter de jury en ook de uitreiking tijdens de diesviering.

Dat het een overleg tussen doven zal worden

lijkt onvermijdelijk: de stichting zal de naam van Debye niet opgeven, de UM wil hem niet hanteren. Rector magnificus Mols: "Ik denk niet dat een compromis mogelijk is."

Op de vraag of het niet jammer is dat de UM daarmee haar belangrijkste wetenschapsprijs verliest – er is 10.000 euro mee gemoeid, bij andere prijzen wordt minder uitgekeerd – reageert hij laconiek met "nou en?".

■ Wammes Bos

Only in English

5 European Career Orientation Trip: broadening the students' focus on the job market

6 Stories behind the ads: looking for experienced horseback riders

Stelling: Iedere universiteitsstad hoort een wethouder studentenzaken te hebben

"Leuk idee, maar hoeveel krijgt diegene voor elkaar?"

Leiden krijgt een wethouder studentenzaken. De studentenverenigingen uit Nederlands oudste universiteitsstad kunnen tijdens een tweemaandelijks overleg met al hun vragen, ideeën en opmerkingen terecht bij deze gemeentebestuurder. Iedere studentenstad zou zo'n wethouder moeten hebben, ook Maastricht. Eens of oneens?

"Ik sta er zeker niet negatief tegenover, maar in ons geval zou een nieuwe portefeuille en nieuw contactpersoon nu niet handig zijn. Vanwege de nieuwe huisvesting en het aankomende rookverbod hebben we heel veel contact met de gemeente. Dat loopt prima, we weten precies met welke vragen we bij welke personen moeten zijn. Onze commissaris pand heeft bijvoorbeeld veel direct contact met Koos Jans van de dienst Stadsontwikkeling en Grondzaken", legt **Margot Koeneman**, voorzitter van studentenvereniging Circumflex, uit. "Tijdens de overdracht van een oud naar nieuw bestuur leren we dat ons eerste aanspreekpunt wethouder Jacques Costongs is, maar ik denk dat er genoeg studenten zijn die dat niet weten, dus in die zin is zo'n aparte wethouder wel zinvol."

Joris Wielders, bestuurslid van de Maastrichtse Studenten Raad, heeft zijn bedenkingen

hoeveel zo'n wethouder daadwerkelijk in de pap heeft te brokkelen. "Aan de ene kant is het prettig als de student weet wie het aanspreekpunt is - dat vermindert de bureaucratie - maar in hoeverre accepteren anderen in de gemeente zijn portefeuille? Leuk idee, maar hoeveel macht heeft zo iemand om dingen gedaan te krijgen?"

Studentenroeivereniging Saurus heeft goed contact met de gemeente Maastricht, zoals in het verleden met de bouw van de nieuwe loods, vertelt voorzitter **Wout Rensink**. Maar: "Het begrip student leeft nog te weinig in de stad en onder Maastrichtenaren. Maastricht is nog niet zo'n studentenstad als Leiden of Amsterdam, waar de universiteiten ouder zijn. Dat moet groeien en daar ligt een rol voor de gemeente. Het voordeel van zo'n nieuwe portefeuille zou bijvoorbeeld kunnen zijn, dat je het beestje een naam geeft."

"Ik heb net de Plaatselijke Kamer Van Verenigingen in Leiden aan de telefoon gehad, daar zijn ze hartstikke positief dat de gemeente hun idee voor zo'n wethouder heeft opgepikt", vertelt **Veerle Rohof**, praeses van de Landelijke Kamer Van Verenigingen in Utrecht. "Bij mijn weten is Leiden de eerste stad die deze portefeuille heeft. We hebben het nieuws net gehoord, dus we hebben nog geen plannen bedacht om dit in iedere universiteitsstad te stimuleren. Dit zal wel ter sprake komen tijdens het volgende overleg met alle PKV's."

"Maastricht heeft al lang zo'n wethouder, Jacques Costongs", laat de woordvoerder van de wethouder, **Henk Hoogakker**, weten. Costongs heeft onder meer onderwijs in zijn portefeuille, studentenzaken horen daar specifiek bij. "Er is structureel overleg tussen de wethouder en de studentenverenigingen, iedere twee maanden. Daarnaast onderhoudt hij het contact met de universiteit en is hij het eerste aanspreekpunt in de gemeente voor iedere student. Wanneer een studentenvereniging bijvoorbeeld kampt met een vraag over huisvesting neemt Costongs contact op met de betreffende portefeuillehouder, in dit geval Wim Hazeu. Ik heb even naar Leiden gebeld; wethouder studentenzaken Pieter van Woensel gaat precies zo te werk."

■ Irene Smeets

Colofon

Redactieadres

Bonnefantenstraat 2
(volg routebordjes in het Visitors' Centre)

Postbus 616

6200 MD Maastricht

T 043 - 38 85 385

F 043 - 38 82 799

E observant@obs.unimaas.nl

W www.observant.unimaas.nl

Stichtingsbestuur

Cor Spreeuwenberg (vz), Etienne Packbier,

Mary Peters

Redactieraad

Rico Camp, Erik Driessen, Ellen Krijnen,

Christoph Rausch, Eline Verwey

Redactie

Riki Janssen (hoofdredacteur) T 38 85 384

Wammes Bos T 38 85 383

Wendy Degens T 38 85 382

Irene Smeets T 38 85 386

Maurice Timmermans T 38 85 381

Beheerder

Marlies In de Braekt T 38 85 385

Redactie-assistent

Marion Janssens T 38 85 390

Aan dit nummer werkten verder mee:

Lynn Berger, Myrte Dujardin, Sigrid

Heuvelmans, Machiel Lamers, Hans

Philipsen, Jan de Roder, Sina Spohr,

Danielle Stals, Loes Witschge, Christina

Wunderlich, Marie Zwetsloot

Fotografie

Philip Driessen, Loraine Bodewes

Opmaak

Simone Golob

Basisontwerp

Studio Dumbar, Rotterdam

Vertalingen

o.a. door B. Wall & P. Nekeman

Druk

Em. de Jong b.v., Baarle Nassau

Mededelingen

Voor het inleveren van mededelingen

zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties

Bureau Van Vliet, Postbus 20, 2040 AA

Zandvoort. Tel. 023-5714745, fax 023-

5717680, l.paap@bureauvanvliet.com

Internet: www.bureauvanvliet.com

(Voor Paartjes zie info bij Paartjes)

Abonnementen

Leden van de universitaire gemeenschap

ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden

en andere belangstellenden kunnen zich

abonneren voor € 37,00 per jaar. Losse

nummers € 1,00

HOP

Observant is aangesloten bij het

Hoger Onderwijs Persbureau

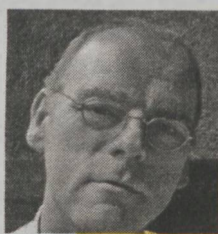
© Stichting Observant

Niets uit deze uitgave mag zonder

voorafgaande schriftelijke toestemming van

de hoofdredacteur geheel of gedeeltelijk

worden overgenomen

Ongeloof

Godsdienst, dichte Multatuli in Woutertje Pieterse, godsdienst is een schone zaak / zij schenkt het mensdom veel vermaak. Dat geestige rijmpje schreef hij ergens in de negentiende eeuw, maar we zien nog steeds dagelijks allerhande religieuze lolbroekjes. Geen wonder natuurlijk, want het geloof is per definitie een geestige aangelegenheid. Zelfs universiteitsbestuurders halen tegenwoordig religie uit. Zo kan cultuur- en maatschappijwetenschappen een hoogleraar reformatorische wijsbegeerte krijgen. Niet dat de filosofen dringend om zo'n leerstoel verlegen zitten, maar hij wordt gratis en voor niets aangeboden, en het CvB schijnt er aan te hechten dat het 'gristelijke' geschenk in dank aanvaard wordt. Een kandidaat vinden kost geen moeite, want de leerstoel wordt gestoffeerd franco thuisbezorgd. Een hoog-

leerstoel levert de gulle gever, de Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte, erbij. Nu schijn je een gegeven paard niet in de bek te mogen kijken, maar in Troje hebben ze daar slechte ervaringen mee opgedaan, dus even uitkijken met wat je in huis haalt kan geen kwaad. Reformatorische wijsbegeerte komt er eigenlijk op neer dat je eerst een plas doet en pas daarna opstaat. Ik bedoel, het staat in de verkeerde volgorde. Wijsgerig onderzoek naar religie is in allerlei opzichten zeer relevant, maar met een geloof als uitgangspunt filosofie willen bedrijven lijkt me meer iets voor een islamitische republiek of voor Vaticaanstad dan voor ons. Het kan overigens nog zotter, want een zekere drs. Cerfontaine onthulde in de krant dat ook hij in gesprek is over een hoogleraarschap aan de UM. Onze CvB-voorzitter heeft dat in Observant bevestigd, zij het met de toevoeging dat er nog een lange weg te gaan was, of zoiets. Deze Cerfontaine is zelf geen hemelpiloot, maar wel een hoogvlieger, want al jaren de hoogste baas van Schiphol. Onderzoekpublicaties van hem heb ik echter

niet gevonden en een proefschrift ook niet. Het is dus nog maar de vraag of hij met zijn ervaring in het managen van een luchthaven in wetenschappelijk opzicht iets aanvangen kan. Zolang dat niet gebleken is, zou zelfs het zitten op een leerkrakje uitgesloten moeten zijn. Anders is voor je het weet Holleeder hoogleraar criminologie en heeft staatssecretaris Huizinga een leerstoel informatica te pakken. Ritzen heeft Cerfontaine daarom vast aangeraden eerst maar eens paar artikelen te schrijven en als dat een beetje lukken wil daarna aan een proefschrift te beginnen. Dat moet die lange weg zijn waar onze Jo het over had, ik ben er bijna zeker van. Bijna, dat wil zeggen: ik geloof het. Zonder dollen: ik ben tenslotte Multatuli niet.

■ Nico Baakman, docent European Studies

De column wordt op persoonlijke titel geschreven

Nachtelijk stemmen ronselen niet meer mogelijk

Tijdens de komende verkiezingen voor de universiteitsraad en de faculteitsraden in mei – alleen de studenten zijn aan de beurt – zal er 's nachts niet meer elektronisch gestemd kunnen worden. Het centraal stembureau heeft dat besloten omdat er vorig jaar via laptops stemmen geronseld zouden zijn in kroegen en sociëteiten. Dat blijkt uit een evaluatierapport over de verkiezingen van 2007 dat binnenkort zal verschijnen; het centraal stembureau heeft daar een voorschot op genomen, zegt Annie van Eijs, secretaris van het stembureau. De maatregel behelst concreet dat het bureau tussen 22.00 uur en 6.00 uur in de morgen onbereikbaar is. Studentenpartij Dope heeft al formeel bezwaar

aangetekend tegen het besluit bij het college van bestuur. Dope vindt dat hiermee de mogelijkheid om kiezers te benaderen te veel wordt ingeperkt.

Student Sven Baijens, lid van de evaluatiecommissie, bevestigt dat vorig jaar door met name Dope en Novum per laptop op verschillende locaties stemmen geronseld zijn. Baijens, tevens voorzitter van Novum maar niet in die hoedanigheid lid van de evaluatiecommissie: "Novum moest wel, als we onze mensen tenminste in de raden gekozen wilden hebben. Dope deed het namelijk al, daar heb je altijd individuen die vuilere tactieken hanteren. Maar het is uit de hand gelopen, dat vinden ze nu bij Dope ook, de campagnes

kregen steeds minder inhoud. Daarom hebben we als commissie voorgesteld om het elektronisch stemmen tussen 10 en 4 uur 's nachts onmogelijk te maken. Het stembureau heeft daar kennelijk 6 uur van gemaakt."

Dope blijkt verdeeld over de kwestie, meldt Abe Brandsma, namens deze partij lid van de universiteitsraad. Schriftelijk heeft men bezwaar gemaakt tegen de "avondklok" als zodanig – en ook tegen de "ondemocratische besluitvorming" hieromtrent -, maar in de praktijk blijkt de soep niet zo heet gegeten te worden. Een "avondklok" die twee uur later ingaat, vanaf 12 uur 's nachts, zou voor Dope wel acceptabel zijn, zegt hij.

■ *Wammes Bos*

Ouderen op valangst-cursus

De groepscursus *Beter in Balans* die 70-plussers leert met hun valangst om te gaan, heeft effect. "Deelnemers zijn minder bang, hebben meer zelfvertrouwen en bewegen ook meer", vertelt Rixt Zijlstra van de capgroep verpleging en verzorging. Ze promoveert vandaag op dit onderzoek aan de Universiteit Maastricht. "Meer dan de helft van Zuid-Limburgse 70-plussers die zelfstandig wonen, is bang om te vallen. Dat kan leiden tot vermijdingsgedrag." Ze durven niet meer te stofzuigen, boodschappen te doen. Laat staan naar het theater gaan.

Bijna tweehonderd ouderen, opgesplitst in kleinere groepen, kwamen acht weken lang,

twee uur per week, bij elkaar. Met als doel: negatieve gedachten omzetten in positieve, om zo de valangst te verminderen en het vertrouwen te vergroten. "Ze deden lichamelijke oefeningen en dachten samen na over hoe ze in de praktijk minder snel kunnen vallen: draag een *handsfree* telefoon bij je, dan hoef je niet naar het rinkelende toestel te rennen, zet het tafeltje dat eigenlijk in de weg staat, op een andere plek en zet keukenspullen op een makkelijk bereikbare hoogte." Zijlstra zou graag zien dat de cursus landelijk wordt ingevoerd bij onder meer thuiszorginstellingen.

Toch is er één maar: van de 280 opgegeven ouderen, kwam een kwart niet opdagen, geen

enkele keer. Vervolgens gooide ruim 10 procent er het bijltje bij neer na anderhalve bijeenkomst. "Een veelgenoemde reden is gezondheidsproblemen. Of ze hadden het idee dat de cursus bij nader inzien toch niet geschikt voor hen was. Een groot gedeelte bereik je dus niet met zo'n groepsaanpak." Daarom komt er een vervolgonderzoek door promovendus Tanja Dorresteijn. De cursus *Beter in Balans* wordt *Thuis in Balans*. "Deelnemers krijgen twee keer een thuisbezoek en vijf telefonische sessies. Misschien dat dit beter werkt voor ouderen met valangst, vermijdingsgedrag én gezondheidsproblemen."

■ *Wendy Degens*

Nieuw leven voor boeken

Iedereen heeft wel boeken in huis die net zo goed weg kunnen. *Books4life* zorgt ervoor dat alle reisgidsen, romans, studie- en hobbyboeken een nieuw leven krijgen. De tweedehandsjes worden voor een zachte prijs verkocht en de opbrengst gaat naar een goed doel.

In Tilburg bestaat *Books4life* al een aantal jaren. In de winkel, in de kelder van het universitaire hoofdgebouw, staan inmiddels zo'n 15 duizend boeken. Afgelopen zondag was er in Tafelstraat 13, de Maastrichtse studentekkeria, een bijeenkomst van een aantal studenten en medewerkers van de Universiteit Maastricht die een soortgelijke winkel in Maastricht willen beginnen. Aan boeken geen gebrek, aan vrijwilligers net zo min, zo bleek die middag. Het probleem is de locatie. De opbrengst is immers bedoeld voor Oxfam Novib en Amnesty en niet voor de huur van een pand. "We hopen dat de universiteit iets kan regelen", zegt Ruta Norvaisaite, bachelorstudent arts and culture. "Het is toch zonde als met zoveel boeken niks wordt gedaan? Ik krijg nu al mailtjes van vrienden en studiegenoten die vragen wanneer ze hun spullen kunnen afgeven."

■ *WD*

Meer NWO-geld naar onderzoekstalent

De Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek trekt 25 miljoen euro extra uit voor de 'vernieuwingsimpuls': dit jaar verdeelt ze honderd miljoen euro onder excellente onderzoekers.

Directe aanleiding is de stormloop op Veni- en Vidi-subsidies in januari. Het aantal aanvragen steeg met 20 procent. Daardoor dreigde de kans op toekenning onder de 10 procent te zakken. Door de extra investering stijgt het aantal beurzen van 150 naar ongeveer tweehonderd. NWO denkt dat de belangstelling voor de subsidies mede is gegroeid omdat de universiteiten niet langer zelf een derde van de kosten moeten bijdragen. Het subsidieprogramma startte in 2000 en breidde uit in 2002. In 2009 komt er een nieuw stelsel waarvoor meer geld beschikbaar is. De details worden in de loop van dit jaar bekend.

■ *HOP*

Universitaire studie tot juf

Nieuwe mogelijkheden voor wie de pabo te licht vindt, maar toch juf of meester wil worden. In Utrecht haal je straks in vier jaar een universitair bachelordiploma onderwijskunde én een pabo-diploma.

De 'academische lerarenopleiding primair onderwijs' is een initiatief van de Universiteit Utrecht en Hogeschool Utrecht. De vierjarige dubbelopleiding voorziet volgens de initiatiefnemers in een groeiende politieke en maatschappelijke behoefte aan onderwijzers met academische kennis en vaardigheden.

De twee bachelorstudies zijn zodanig met elkaar vervlochten dat het lijkt alsof de studenten één opleiding volgen. Het programma begint in september en wordt aan beide instellingen verzorgd. Het is toegankelijk voor vwo'ers en voor pabo-studenten die hun propedeuse hebben behaald. Vanwege het "veeleisende karakter" van het programma worden zij aan de poort geselecteerd. Ze moeten onder meer een motivatiebrief schrijven en de verplichte rekenoets al van tevoren halen. De belangstelling voor de nieuwe opleiding zal naar verwachting te groot zijn voor de vijftig beschikbare plaatsen. Al in haar nieuwjaarspeech noemde Yvonne van Rooy, collegevoorzitter van de Universiteit Utrecht, het een universitaire verantwoordelijkheid om er voor te zorgen dat meer leraren academisch worden opgeleid.

■ *HOP*

Gebroken pootjes

Het overdekte terras op de vierde verdieping van het Academisch Ziekenhuis Maastricht is omgetoverd tot polikliniek. Twee afgeschermd tafels fungeren als operatiekamers, een zilverkleurige doos wordt als röntgenapparaat gebruikt en een lange rij tafels en stoelen doet voor de gelegenheid dienst als spreekkamers. En de patiënten die hier worden behandeld door eerste en tweedejaars geneeskundestudenten? Dat zijn zo'n duizend knuffels van kleuters uit Maastricht en omgeving.

De vijfjarige Julie heeft haar pop binnengebracht: "Ze heeft zich gestoten en nu heeft ze haar teentje gebroken", vertelt ze aan tweedejaars geneeskunde Maroeska de Laat. "Dan moeten we haar eens even

goed onderzoeken." De student luistert naar het poppenhartje en test de reflexen. Het ziet er niet goed uit: de pop wordt met een spuit verdoofd, geopereerd en verbonden. "Voorlopig mag ze niet buitenspelen, ze moet eerst nog rusten", waarschuwt De Laat terwijl ze Julie een officieel diploma van het Teddyberenziemenhuis overhandigt. Een paar tafels verder doet zich een ander probleem voor: een kikkerknuffel met pijn in zijn buik, borst en billen. Lachend vraagt student Steven Hovig de kleuter hoe hij denkt dat zijn knuffel Marti weer beter kan worden. "Met spuiten en pleisters", is het antwoord. Binnen een mum van tijd is de blauwe kikker beplakt met een lading gele en rode pleisters. Dit is de zevende keer dat het Teddyberenziemen-

ziekenhuis, dat afgelopen dinsdag, woensdag en vandaag plaatsvindt, door internationale medische studentenvereniging IFMSA wordt georganiseerd. Doel: "Kinderen kennis laten maken met dokters en ziekenhuizen, zodat ze er minder bang voor zijn", legt organisator Janneke van 't Hooft uit. Nieuw dit jaar is de betrokkenheid van Jump, het jeugdfonds van de Nederlandse Hartstichting. Die wil tegelijkertijd meer bekendheid geven aan langdurig of chronisch zieke kinderen. Van chronische ziektes hebben de knuffels in ieder geval weinig last. De Laat: "We behandelen hier bijna alleen maar gebroken pootjes." (MD, foto Loraine Bodewes)

OBSERVANT

ENGLISH

"Now I see that I have many more opportunities on the job market"

"I'm a workaholic; I get bored easily and need challenges. I was impressed by the demanding system of Unilever, a Dutch-British multinational. They set individual goals for each employee, and give a bonus when you reach them. You won't get bored easily. And Unilever takes good care of their employees. The career perspectives are perfect, there's a childcare centre nearby, they have fitness rooms. Yes, I would like working there."

Veronika Reichboth (23), second-year European Studies student, was one of 34 students who joined the European Career Orientation Trip organised by the Center for European Studies and Career Services at the beginning of February. Over four days they visited Brussels, Paris, Cologne and Maastricht and looked behind the scenes at international companies such as DLA Piper, Rödl & Partner, ABP and Blueprint.

The trip certainly opened Reichboth's eyes. She realised that her fear that the job market isn't waiting for more ES students was unfounded. "All the companies said: ES is okay. If you have a proper master's, we might want you. Before the journey I was thinking about a job in a cultural organisation, but now I see that I have many more opportunities."

Broadening the students' focus on the job market – that was the aim of the trip, says head of Career Services Heiny Eilkes. It worked out well. "The students were able to ask questions they usually can't ask so easily. How many hours do you have to work? What's the starting salary? Sometimes the answers were very confronting – a starting salary of €30–40K isn't as big as most students had hoped."

"It was really a look behind the scenes," says Renée Telkamp, a Dutch third-year student of International Business. She was impressed by the performance of Rödl & Partner in Cologne.

Lipton Tea of Unilever, one of the companies that were visited Photo: Philip Driessen

"They were so authentic and sincere. They weren't acting too familiar – just very honest, and that's what attracted me. It was a relief after all the performances full of energy and power and PR. Rödl & Partner are looking for finance graduates who speak German fluently. Unfortunately, though, I'm studying organisation and I don't speak the language fluently. So the chance that I'd end up working there is rather small."

She would really like an internship at head-hunting firm Heinrich. "The man who gave the lecture about the firm was amazing. He listened carefully to us, asked the right questions and was very confronting. You couldn't escape; you had to come clean. I would love to do my internship under his umbrella – I want to learn to be so direct and so precise and to raise such good questions." After the meeting she spoke to the Heinrich presenter and asked

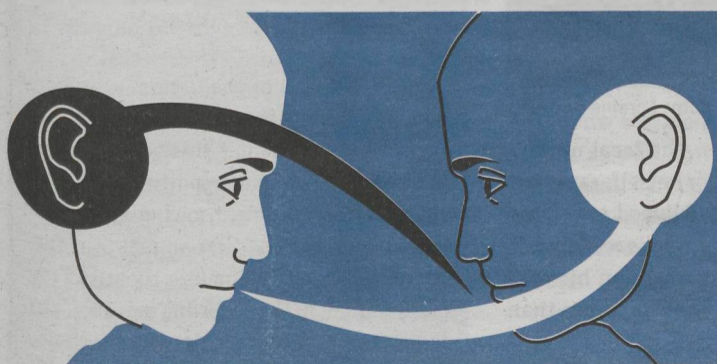
for his visiting card.

David Niessen, a German master's student in Finance, is interested in a job at ABP, a big pension company in Heerlen that is very active on the stock market. "That's exciting in itself, actually." But something else has also attracted him to ABP: "I would first like to work for two years in a big, international company and then write a PhD thesis alongside to my job. A lot of firms encourage this, but some support it actively. ABP is one of them – the company will pay for research topics that are valuable to it. My master's thesis is interesting for ABP, I think. It's about farmland and whether it could be a new product on the financial market next to stocks, hedge funds or real estate." Niessen made his first contact with ABP on the trip. Now he has sent in his CV, and will get in touch with ABP in a couple of weeks.

■ Riki Janssen

Maxim: We should interfere when an academic's freedom of speech is in danger

"No boycott, write a letter to the ambassador"

A Turkish professor has received a 15-month suspended jail term because, according to the court, he would have insulted the state's founder Mustafa Kemal Atatürk during a lecture. He suggested that the early Turkish republic was not as progressive as is often alleged. Should Maastricht University do something, now that the freedom of speech of an academic in another country is in danger?

"There's little we can do about it," says **Caner Zivali**. The fourth-year law student was born to Turkish parents in the Netherlands. What about a boycott? "To stop the exchange of students would be off target. This case refers to freedom of speech – it has nothing to do with Turkish students studying here in Maastricht or vice versa." Zivali points out that on a political level the European Union may have a say in things; it could use the issue in its negotiations as to whether Turkey will become a member of the EU. "But I also doubt that. Take the example of Article 301 on insulting 'Turkishness'.

The EU has tried for months to push the Turkish government into abolishing this law as it restricts free speech – but without result, so far."

Zivali thinks freedom of speech is very important. "It should be possible to criticise Atatürk. Everyone should be able to. But I can imagine that some Turks feel affronted by the professor's comments. Atatürk really has important status."

Write a letter to the Turkish ambassador in the Netherlands or to the professor himself, Rector **Gerard Mols** suggests. "But a boycott, such as preventing our students going to Turkish universities, won't contribute." A better idea, he feels, is going there and simply discussing freedom of speech. Or educating Turkish students here in Maastricht and discussing the topic with them. "In China, which I recently visited, I mentioned the death penalty." We must also realise, Mols stresses, that this is not the only problem in the world. "I just read that in Afghanistan a student has been convicted of blasphemy for downloading a report on women's rights from the Internet. It's unthinkable." Should Maastricht University, then, become a member of Scholars at Risk, an international network that promotes academic freedom and defends scholars' human rights worldwide? "Maybe we should take a closer look at this network, but we must be careful not to take all the world's misery on our backs."

PhD student **Elissaveta Radulova** of the political science department sighs. "It's a very sensitive matter and difficult to judge. External pressure, I think, doesn't work. It's better to send a message to the Turkish university or its government saying that this would never happen in the Netherlands; that it's simply unacceptable. Still, we have to understand the sensitivity of a topic like this – it's embedded in their culture and history."

■ Wendy Degens

Recycling books

We all have books at home that we might just as well get rid of. *Books4Life* ensures that travel guides, novels, study and hobby books receive a new lease of life. Its second-hand books are sold at favourable prices and proceeds go to a good cause.

In university city Tilburg, *Books4Life* has existed for a number of years. The shop in the basement of the university's main building, now stocks about 15 thousand books.

Last Sunday at Tafelstraat 13 (the Maastricht student church), there was a meeting of a number of students and members of staff from Maastricht University who want to start a similar shop in Maastricht. It became clear that afternoon that there is no shortage of books, or volunteers for that matter. The problem is the location. "We hope that the university can arrange something", says Ruta Norvaisaite, Bachelors student of Arts and Culture. "It would be such a waste if nothing were done with so many books? I am already receiving e-mails from friends and fellow-students asking me when they can come and hand in their books."

■ WD

Careers in Europe

How do you go about getting a job with the European Union? How does lobbying work in Brussels? During the European Career Days (ECD) on 5 and 6 March, organised by study association Concordantia of European Studies, professionals will answer these and related questions.

"The difference between this career day and other ones, is that this is not a recruiting event. Instead of asking companies to come and present themselves, we invite young professionals (including a number of alumni) who can talk about their work at the European Parliament, the European Commission, lobbying in Brussels or in 'European' research from experience", explains Anna-Lena Baur, student of ES and chairwoman of the ECD committee. It is the second time that the ECD is taking place: "This is because there is no other career fair that focuses specifically on students with an interest in 'Europe'. Many students at ES, even first-year students, wonder where they can find employment with their diplomas. Is it wise, for example, to take extra subjects, learn more languages, do several traineeships if you want to get a job in Brussels?"

There are also a few workshops (such as interview training, shaping your personal profile) and participants can also have their CVs 'scanned' by staff from UM Career Services. On Friday 7 March, there will be the European Master Day for ES students, looking at the match between Masters and Bachelors programmes. The day focuses not just on the UM programmes, but also includes contributions from Leiden, Berlin and Bonn, for example. For registration, go to www.europeancareerdays.eu

■ IS

No more night-time voting

In the May elections for the university council and the faculty councils – only for students – it will no longer be possible to vote electronically during the night. This was decided by the central voting bureau because last year, votes were allegedly collected by canvassers using laptops in pubs and associations. The conclusions can be found in an evaluation report on the 2007 elections, which will be published soon; the central voting bureau has taken measures accordingly, says Annie van Eijs, secretary of the voting bureau. The measures specifically entail that the bureau is inaccessible between 22.00 hrs. in the evening and 6.00 hrs. in the morning. Student party Dope has already lodged an official complaint with the Executive Board against the decision. According to Dope, this measure restricts its options of reaching voters too much. Student Sven Baijens, member of the evaluation committee, confirms that in particular Dope and Novum collected votes by laptop at various locations last year.

■ WB

Series: stories behind the ads

Calling all horseback riders

"My horse, Lauser, is really a big pony," says first-year student of International Business Judith Enders, originally from Solingen, Germany. Because her studies are time-consuming she needs someone to help out with him. "Right now I'm always in a hurry," she says, "but Lauser should be ridden at least every second day."

When Judith was eight she learnt to ride on Lauser, and when his previous owner wanted to sell up her mother closed the deal. "My mum has a riding club which offers Hippo-therapy for disabled people. When I wasn't riding him she used him for the lessons." He lived in a stable close to their house in Germany so Judith could ride him every second day.

Lauser is important to her. Though she has been dreaming about studying in Maastricht, had there been no opportunity to bring Lauser along, she would not have come. When she heard about the private stable in Cadier en Keer which can be reached by buses 50 and 54, she realised she could have it both ways.

"He really likes to move and be worked, and

I am looking for someone who would be interested in riding my horse at least once a week. His withers are about 135cm, so you should not be too tall or heavy (I am 174cm, which really is the limit). Currently he lives at Stall Tychon (private) in Cadier en Keer. Only experienced riders please, since independent and responsible riding is desired...!
If you are interested, call me! Judith Enders
0031 626 455 472

I've often been complimented on my handsome, easygoing pony with his off-white fur. The rider really cannot be taller than 174cm or heavier

than 65kg. That's the limit. Lauser is tall for a pony – but a pony is not a horse. I either need someone who wants to ride him at least

twice a week (which would cost about €65 a month) or two people to ride him once a week each (about €40 a month)." Horseback riding is typically an expensive hobby, but Judith is offering a good deal.

She plans to take candidates to the stable to show them around. "Most things are provided by the stable – they would only have to clean Lauser and the equipment after taking him out." She also wants to see how experienced the candidates are and whether they can handle her pony. "It's a private stable, so I really can't give riding lessons there."

Judith is used to sharing her pony. "I always had someone else work him next to me. That way I already knew and trusted the riders who cared for him while I went abroad during and after high school." That's also how she plans to organise her semester abroad: a few experienced riders will have the chance to take care of him. She doesn't worry about Lauser, though, she would notice when he has been handled roughly: "Because I know him so well."

■ Sina Spohr

Witschge's wanderings

Photo: Loraine Bodewes

It's business as usual at the Friday morning market. The greengrocer praises his cherries and tangerines by way of song and exuberant yelling. Two stalls up, the nauseating smell of the fish stands forces customers to quicken their pace. But the stallholders are not happy today, and flyers proclaiming "Municipality of Maastricht, stay out of our market" have been taped to practically every booth. The reason for all this commotion is the planned

"We understand that the fish merchants have to be on the outside"

relocation of the stands due to changes to the market square. Unnecessary, the majority of vendors think – and unfavourable for business as well.

"Our stand has been in this exact place for 42 years now," one discontented stallholder says from behind stacks of trousers and socks. "If we move now, our customers won't be able to find us: we deal mainly with old ladies, you know." Still, the woman's complaints stem

mainly from solidarity with her fellow vendors. "We're giving up the business soon anyway, so it doesn't really matter," she says, "but this is about principles."

The principle behind the relocation is that stallholders, ordered by the number of years they've been selling their wares at the market, will get to pick a new spot themselves. Some get priority since they have to be on the outside of the maze of stalls for logistical reasons.

This regulation doesn't sit well with most of the stallholders. "Sure, we understand that the fish merchants have to be on the outside," says the president of the Limburg division of the market vendor union. "But allowing greengrocers to pick first is unfair – they've been here for a shorter time than most other stallholders." Meetings for the relocation have been scheduled for early March, "but our lawyers are trying hard to stop that from hap-

pening," the woman says. The local union's president, a clothing vendor herself, says that the dissatisfaction can be blamed to a large extent on alderman Hazeu, who is responsible for the market. "He relies solely on his civil servants," she says, "which is even worse than not listening at all."

The only stallholder not complaining about the developments is the greengrocer, who is still singing loudly and has two cherries dangling from his right ear. "I can't say whether the relocation will be good or bad for business," he says as he closes down for the day and gives away leftover tangerines to his last customers. "We'll just have to have faith in the municipality and assume they'll take care of the issue fairly. Some people just complain too much."

■ Loes Witschge

Every week UCM-student Loes Witschge explores the city of Maastricht

Cultural tip

What: Students' Movie Night
When: Thursday, March 6
Where: Lumière, Maastricht
Admission: €10

In the aftermath of the Oscars, everybody is talking about movies. Do you feel lost in conversations about this year's winners and losers? There is an opportunity to catch up: on March 6, student rowing association *Saurus* will hold the first annual Students' Movie Night at the Lumière theatre. From 21:30 until 6:30 the following morning, students can watch four movies of their choice. The screenings will include a sneak preview of *The Hunting Party* starring Richard Gere, which only hits cinemas in April, and prominent movies from this year's Oscar nominees and winners, such as *Gone Baby Gone* (Best Actress in a Supporting Role nominee) and *No Country for Old Men* (Best Picture winner). For those who missed out on films that can now only be viewed on DVD, the night also offers screenings of *The Bourne Ultimatum* and the Dutch romance *Alles is Liefde*. For more information and tickets, visit www.filmnachtmaastricht.nl.

Maastrichtse wetenschappers onderzoeken effect toerisme op Antarctica

"Bemoei je er niet mee, vandaags het mijn beurt om te sterven"

Amelung 2 Pinguïnslaching 3 Machiel Lamers 4 Zeelolifant 5 Russisch orthodoxe kerk op King George Island 6 Explorer II, de boot die vanwege motorische problemen de twee onderzoekers niet mee kon nemen

De Maastrichtse ICIS-onderzoekers Machiel Lamers en Bas Amelung (International Centre for Integrated assessment and Sustainable development) gingen overduidelijk niet als toerist naar Antarctica, maar onderzochten de afgelopen weken het effect – negatief en positief – dat de tienduizenden vakantiegangers, die jaarlijks de ijsmassa's en pinguïns bezoeken, hebben op dit koude deel van de wereld. Ze aten Russische borsjt en Chinese rijst, interviewden bezorgde collega-onderzoekers en argeloze toeristen en moesten eindeloos wachten op de juiste boot. Als klap op de vuurpijl werd Lamers – op weg naar huis, in Buenos Aires – bestolen. Zijn laptop, paspoort en creditcard is hij kwijt, de onderzoeksgegevens gelukkig niet. Hij hield voor *Observant* een dagboek bij.

■ Tekst: Machiel Lamers

■ Foto's: Bas Amelung en Machiel Lamers

Wachten tot je een ons weegt

Geduld is een schone zaak. Zeker als je in Antarctica onderzoek wilt doen. Negentig procent van onze eerste werkweek vullen we met wachten. Eerst wachten tot het weer goed genoeg is om naar het Chileense Punta Arenas te vliegen. Dan door naar King George Island, een van de South Shetland Islands. Daar blijkt dat de Argentijnen niet op de hoogte zijn van onze komst en dus geen rub-

berboot klaar hebben liggen om naar hun basis Jubany te varen, gelegen aan de andere kant van het eiland op ongeveer vijftien kilometer afstand. Jubany is een Argentijns station waar we enkele weken zullen vertoeven om het toerisme op Antarctica in kaart te brengen. Van daaruit proberen we een lift te krijgen naar het Poolse Arctowski station om hetzelfde te doen. Vandaag moeten we echter uitwijken naar het

Russische station Bellingshausen, dicht bij de landingsbaan van de Chileense luchtmacht. We krijgen een warm onthaal en kunnen aanschuiven bij de middagmaaltijd. Borsjt en spaghetti staan er op het menu. En dan wachten we weer. Om de paar uur komen er radiob berichten binnen van Jubany Base die vertellen dat we ieder moment opgepikt kunnen worden. Een flinke wandeling zit er niet in, we moeten klaar staan. Om half twaalf 's avonds klinkt het verlossende bericht: over een kwartier vertrekken we. We haasten ons met de bagage naar de pinguïns op het strand. Vol hoop turen we de zee af, na driekwartier kleumen keren we onverrichter zaken terug. De Russische basismanager biedt ons een bed aan.

Drie dagen later zijn we helemaal geïntegreerd op Bellingshausen. Het weer blijft te slecht voor ons rubberboottochtje naar Jubany. En de grotere Argentijnse schepen die ons mee zouden kunnen nemen, zijn voorlopig verdwenen naar andere stations waar het minder hard waait. Gelukkig is er genoeg te doen om de tijd te doden: tafeltennissen, poolen, het fotograferen van pinguïns en zeelolifanten, dvd's kijken, eten, wodkafeestjes, saunabezoek, en het schrijven van stukjes voor kwaliteitsbladen. Hopelijk gaat de wind wat liggen en kunnen we morgen ons onderzoek beginnen met een bezoek aan de nabijgelegen Chileense, Uruguayaanse en Chinese onderzoeksstations. Op die manier kan de vertraging nog iets opleveren.

The only chief

Mijn bergschoenen zuigen zich vast in de modder. We zijn op weg naar het Chinese station *The Great Wall*, op enkele kilometers van Bellingshausen. Een skua (een Antarctische roofmeeuw) scheert vlak over mijn hoofd. Ben ik te dicht bij het nest? Eten ze naast pinguïns ook mensen? Op een steen langs het rupsbandenspoor staat in rode Chinese tekens een boodschap gegraveerd: 'welkom' of 'ver-

boden toegang'? Van een afstand zien we dat de Chinezen flink aan het bouwen zijn. De arts van het station ontvangt ons. We willen graag de basismanager interviewen, maar alleen de tweede man is beschikbaar. Al snel blijkt dat deze beste man geen woord Engels spreekt waarmee onze hoop op een goed interview verdwijnt als sneeuw voor de zon. Bovendien zegt de dokter dat toerisme een politiek gevoelig onderwerp is; onze vragen moeten eerst officieel goedgekeurd worden door Peking. Het gesprek op een bandje opnemen is al helemaal uit den boze. Verbouwereerd trekken we onze modderschoenen maar weer aan. We hadden ons bezoek die ochtend toch duidelijk aangekondigd over de radio?

Dan komt plotseling de eerste baas van het station binnen. "The first chief? The only chief!", snauwt hij tegen de arts. Hij nodigt ons weer uit en laat twee extra bordjes uit de keuken komen. De Chinese gerechten vormen een welkome afwisseling van de tot dan toe Russische lekkernijen. Er komt zelfs een fles Antarctisch bier op tafel, speciaal gebrouwen voor de Chinese expeditie. Al etende vertelt hij (*off the record*) over de groeiende aantallen Chinese en internationale toeristen en het bijbehorende politieke debat rondom regulering. Er zijn Chinese politici, zegt hij, die vinden dat Chinezen ontmoedigd zouden moeten worden om naar dit kwetsbare en moeilijk bestuurbare gebied te reizen.

Legomannetjes

Ik tuur met een verrekijker vanaf het strand naar een zeiljacht in de Potter Cove voor Jubany Base, waar we sinds enkele dagen zijn. Ik probeer de nationaliteit van de boot en het aantal passagiers te achterhalen. Vier personen. Een Belgische vlag. Op dat moment klinkt er een diep donderend geluid en zie ik achter de zeilboot een enorm stuk ijs van de gletsjer in de zee vallen. Het bootje steekt nietig af tegen het natuurgeweld. Vanaf het

strand hoop ik oprecht dat de legomannetjes aan boord weten waar ze mee bezig zijn. Ze melden zich even later op de stationsradio en vragen in Engels met een Frans accent aan basismanager Fernando of ze op bezoek mogen komen. Enkele uren later verschijnt er een klein rubberbootje met twee van de vier zeilers. Ze wachten in de baai op de juiste wind voor de oversteek terug naar Zuid-Amerika. We vragen of ze bereid zijn tot een interview. Ze stemmen toe.

De twee zijn tientallen toeristenschepen tegengekomen op hun reis van Zuid-Amerika naar het Antarctisch schiereiland. De toeristen aan boord van georganiseerde reizen worden bij een bezoek aan land vaak strak begeleid door gidsen, bijvoorbeeld bij een pinguïnkolonie, een wetenschappelijk station, of een wandeltocht. De Belgen: "Een gids zei zelfs tegen ons dat wij over de paadjes moesten lopen. Dat hebben we toen maar gedaan, anders zouden de andere toeristen denken dat ook zij vrij mogen rondlopen." De Belgen blijken niet op de hoogte van het bestaan van beschermde gebieden, van plaatselijke bezoekersrichtlijnen en de geldende gedragsregels. Deze laatste stellen bijvoorbeeld dat een bezoeker vijf meter afstand moet houden tot pinguïns, dat je niets mag meemenen of mag achterlaten.

"Omdat we maar met z'n vieren zijn, zijn deze regels niet op ons van toepassing", klinkt het naïef. Ze denken niet dat het toenemende aantal zeiljachten een probleem vormt in Antarctica. Dit in tegenstelling tot veel beleidsmakers, die weten dat de afgesproken regels erg lastig te handhaven zijn. "Die toeristenschepen vormen een veel groter probleem." Ik knik vriendelijk en denk: dit is schitterend onderzoeksmateriaal.

Doodstrijd van een pinguïnkuiken

"Kscht!" Instinctief schiet ik te hulp als voor mijn neus een skua een schattig pinguïn-

kuiken aanvalt. Ik zwaai dreigend met mijn skistok waardoor de roofmeuw verschromt opvliegt. Het kuiken slaakt een kreet, rent op me af en gaat me te lijf. Alsof het wil zeggen: bemoei je er niet mee, vandaags het mijn beurt om te sterven. Het dier heeft gelijk, ik mag me er niet mee bemoeien. Mensen horen geen rol te spelen in deze wildernis. In de buurt van de Poolse Arctowski basis, waar we inmiddels zijn beland, zijn een aantal grote pinguïnkolonies met tienduizenden nesten van Adelie-pinguïns, Ezels-pinguïns en Kinband-pinguïns. Voor de vele toeristenschepen die hier in het zomerseizoen voor anker gaan, is het broedgebied verboden terrein.

We zijn vandaag op pad met de Poolse bioloog en basismanager Mikolaj die wel wat hulp kan gebruiken om de vele zeelolifanten en robben op de stranden rond het station te tellen. Een welkome afwisseling van ons onderzoek (vooral interviews) dat zich veelal op de basis zelf afspeelt. In het veld kunnen we bovendien wat leren over de dierenpopulaties die een belangrijke toeristische attractie zijn, maar vanwege hun kwetsbaarheid bescherming nodig hebben.

De les van de kleine pinguïns is hard. Met lede ogen zie ik - op gepaste afstand - hoe de skua het kuiken alsnog te pakken krijgt. Vakkundig gooit de roofmeuw het op de rug, pikt de ogen uit om het beestje vervolgens langzaam te wurgen. Een doodstrijd die nog altijd zo'n driekwartier in beslag neemt. Ook enkele volwassen pinguïns zijn op de commotie afgekomen en staan bij het vreselijke tafereel te kijken. Ze doen niets en weten dat in de heuvels ergens een schattig, donzig en hongerig skuakuiken zit te wachten op de terugkeer van de ouders.

Veilig naar huis

Bij onze terugkeer van de veldtrip horen we dat het cruiseschip de Explorer II motorische problemen heeft en ons daarom niet kan

komen oppikken op Arctowski. Een lichte paniek slaat toe. Nu komen we misschien niet op tijd terug in Zuid-Amerika, dan misen we onze vluchten, en dan moeten onze zwangere vriendinnen het nog langer zonder ons stellen. Snel zoeken we met Mikolaj naar alternatieven, bijvoorbeeld een ander toeristenschip of een lift per vliegtuig of schip via een nationaal onderzoeksstation.

In het huidige toeristische seizoen, dat loopt van begin november tot begin maart, blijkt dit ongemak geen uitzondering. Eind november zonk het toeristenschip de Explorer niet ver hier vandaan en konden de ongeveer 150 opvarenden (passagiers en bemanning), onder wie zeventien Nederlanders worden gered. Ook waren er twee andere schepen met technische mankementen. Tijdens ons onderzoek bleek dat ouderdom van de schepen en onervarenheid van de bemanning de belangrijkste punten van zorg zijn om ook voor de toekomst een veilige Antarctische reis te garanderen. Stel dat een ongeluk als dat met de Explorer was gebeurd onder slechte weersomstandigheden of met een veel groter schip dan had dat gemakkelijk kunnen leiden tot een ramp.

Uiteindelijk is Brazilië, dat in dezelfde baai als Polen een onderzoeksstation heeft, bereid om ons mee te nemen op een van de vluchten naar Zuid-Amerika. Voor het onderzoek is het echt jammer dat we niet aan den lijve kunnen ervaren hoe het leven aan boord van een toeristenschip is.

Verandering van klimaat en perspectief

Na vier weken vervuilen we in de Argentijnse vertrekhaven Ushuaia het thermisch ondergoed en de wollen truien voor iets luchtigs. We draaien onze vuile was, maar interviewen ook een paar belangrijke Argentijnse beleidsmakers. Ushuaia, liggend in de meest zuidelijke provincie van Argentinië, is gebaat bij het groeiende toerisme in Antarctica.

Sterker nog, de afgelopen tien jaar hebben de provinciale autoriteiten van Ushuaia - door de aanleg van een goede infrastructuur en het verstrekken van een belastingvoordeel - de belangrijkste vertrekplaats voor toeristenschepen gemaakt. In tien jaar tijd is de bevolking verdubbeld van ongeveer 30 duizend naar 60 duizend. In de winkelstraten zijn hoofdzakelijk outdoor-winkels, chique boetieks en eetcafés gevestigd. Groepjes oudere en welvarende toeristen lopen door de straten herkenbaar aan de (vaak) rode parka met daarop de naam van de toeroperator. Daarnaast wordt Zuid-Amerika steeds populairder bij Europese en Amerikaanse backpackers, de Antarctische vakantiegangers van morgen.

Ook in de hitte van Buenos Aires wagen we ons in nette broek en een schone blouse buiten. Op een onbewaakt ogenblik, tijdens een interview in een rustig restaurant, ben ik opeens mijn tas met laptop, paspoort en creditcard kwijt. Bestolen als de eerste de beste toerist. In allerlei regelen we een 'noodpaspoort' en hoeven we de terugvlucht niet te veranderen. Gelukkig hebben we back ups van al het onderzoeksmateriaal, niets is verloren gegaan. We interviewen nog een paar medewerkers van het Antarctisch Verdraagsysteem, dat zijn secretariaat in deze stad heeft. Hier blijkt vooral hoe moeilijk het is om toerisme in Antarctica te reguleren. Het stroperige internationale besluitvormingsproces op basis van consensus en de moeilijkheid van controle en handhaving zijn de belangrijkste redenen. In combinatie met de economische belangen van Zuid-Amerika zien velen de aantallen toeristenschepen in Antarctica de komende decennia niet afnemen. Gezien de kwetsbaarheid van de ecosystemen, de klimaatveranderingen, en de gevaren die met vliegen en scheepsvaart gepaard gaan in Antarctica, is dit een situatie van toenemende zorg. In ieder geval voor twee onderzoekers uit het frisse en veilige Maastricht.

MEDEDELINGEN

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

Faculty of Humanities and Sciences (vakgr./comm./studiever.): Kennistechnologie/ Knowledge Engineering, Education Office MICC, Bouillonstraat 8-10, room 0.002, tel. 3883454. E-mail: bo-micc@micc.unimaas.nl, before Friday 12.00 hours

Cultuur- en Maatschappijwetenschappen/Arts and Social Sciences: Bur. Onderwijs, Grote Gracht 90-92, tel. 3883946, e-mail: Frontoffice@fdcw.unimaas.nl voor vrij. 17.00 uur.

FdEWB (vakgr./comm./studiever.): Student Recruitment Office, Fac.Bur. Tongersestraat 53, tel. 388 3705/3941, kopij voor vrij. 12.00 uur, e-mail: publicrelations@efb.unimaas.nl

Faculty of Health, Medicine and Life Sciences:

- **FdG (vakgr./comm./studiever.):** Carly Hollelijn, Fac.Bur. niveau 2, kamernr. N206, Uns 60, tel. 3885675, voor vrij. 12.00 uur, e-mail: Carly.hollelijn@facburfdg.unimaas.nl

- **FdGW (vakgr./comm./studiever.):** L. Hagens-Hoogsteder, Fac.Bur. niveau 1, UNS50, tel. 3881851, voor vrij. 12.00 uur.

Psychologie (vakgr./comm./studiever.): Yvonne Lenoir, tel. 3884123, e-mail: y.lenoir@psychology.unimaas.nl en Isabel Hikisch, tel. 3881911, e-mail: i.hikisch@psychology.unimaas.nl, Bureau Onderwijs, FdP, UNS40 Oost, voor vrijdag 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): Nanin Peters, Bur.Onderwijs, Bouillonstraat 1-3, tel. 3883003, voor vrij. 12.00 uur.

Studenten (sport)ver./studentenpastoraten: Communicatie & Relatiebeheer, Ingrid van den Boogard, Bonnefantenstraat 2, tel. 3885222 of 3885224

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: **Observant tel: 3883174**

In deze Observant worden de pagina's van de mededelingen gebruikt voor informatie van het College van Bestuur.

Dit zal ook gebeuren in de edities van 20 maart (Observant 26), 24 april (Observant 30), 22 mei (Observant 32) en 26 juni (Observant 37).

De actuele mededelingen staan op de website: www.observant.unimaas.nl

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties o.v.v. vacaturnummer op brief en envelop (of indien aanwezig via het bij de vacature vermelde e-mailadres) binnen 10 kalenderdagen richten aan de personeelsdienst van de betreffende faculteit of het betreffende servicecentrum of bureau (Postbus 616, 6200 MD Maastricht). De vacatures staan open voor interne kandidaten (medewerkers en uitkeringsgerechtigden van de UM).

Informatie over interne vacatures kunt u inwinnen via <http://www.loopbaacentrum.unimaas.nl> of bij het Loopbaacentrum, tst. 85323/85324, Minderbroedersberg 4-6, Maastricht.

Informatie over LIFT-vacatures vindt u op de LIFT-website: <http://www.liftnet.nl>

ICTS

Technisch Applicatie Beheerder (v/m), 38 uur per week

Taken: Je verzorgt binnen het team Systemen het technisch applicatiebeheer van centrale UM brede systemen. Je lost incidenten op, analyseert problemen en controleert het doorvoeren van wijzi-

gingen. Je neemt deel aan ICT-projecten en ondersteunt verschillende doelgroepen.

Functie-eisen: HBO niveau en vijf jaar werkervaring in een uitvoerende functie in serverbeheer. Gespecialiseerd op het gebied van Microsoft Server producten en/of kennis en ervaring op het terrein van CITRIX / VMware ESX. Ervaring met procesmatig werken volgens ITIL. Klantgerichte houding.

Arbeidsvoorwaarden: Vast dienstverband. Het maximum bruto maandsalaris is conform schaal 9 of 10 afhankelijk van kennis en ervaring.

Informatie: Bij Peter Verheijen (Afdelingshoofd Operations), tel.: 043-3885571, e-mail: peter.verheijen@icts.unimaas.nl

Bij Maurice Steyvers (Teamleider Systemen), tel.: 043-3885569, e-mail: maurice.steyvers@icts.unimaas.nl

Vacaturenummer: AT2008.44 / povacatures@bu.unimaas.nl

FdR

Medewerker Frontoffice 1 (v/m), 38 uur per week

Taken: 1e lijns informatieverstopping aan NL- en Engelstalige BaMa studenten (tel., schrift., elektr. en aan de balie) en aan de staf; Onderhoud FAQ,

zowel NL- als Engelstalig; Onderhoud website mbt onderwijsaangelegenheden; Updaten Student handbook; Updaten digitale informatiebord; Redactie Observant.

Functie-eisen: MBO+ werk- en denkniveau; goede beheersing van de Eng. taal; uitstekende beheersing van Microsoft Office pakket; competenties: openheid en betrouwbaarheid, oplossingsgerichtheid, betrokkenheid, klantgerichtheid, materiedeskundigheid, plannen en organiseren, stressbestendigheid.

Arbeidsvoorwaarden: Tijdelijk dienstverband voor de periode van 1 jaar, met uitzicht op een vast dienstverband. Het maximum bruto maandsalaris bedraagt € 2.627,- conform schaal 07. Betreft een vacature voor 1,3 fte te verdelen over meerdere medewerkers met een minimum aanstelling van 0,5 fte.

Informatie: Bij G. Span, tel.: 043 3883042, e-mail: georges.span@law.unimaas.nl

Vacaturenummer: AT2008.38 / pzfdrvacatures@facburfdg.unimaas.nl

FHML

Datamanager (v/m) MEMIC, 38 uur per week

Taken: U bent voor onderzoekers bezig met het

bouwen en testen van research software voor het verzamelen, bewerken, verwerken en verstrekken van gegevens; de coördinatie van logistieke werkzaamheden en belast met database beheer.

Functie-eisen: HBO-niveau; Kennis en ervaring met programmeren in .NET (C#, ASP.NET); Kennis en ervaring met ORACLE; Overall view op kennismanagement; Sterk analytische inslag en goede communicatieve, sociale vaardigheden; Géén 9 tot 5 mentaliteit.

Arbeidsvoorwaarden: Tijdelijk dienstverband voor de periode van 24 maanden, met uitzicht op vast dienstverband.

Het maximum bruto maandsalaris bedraagt € 3.678,- conform schaal 10. Salarisering afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring.

UFO profiel: Onderwijs/onderzoekmedewerker 1 (schaal 10).

Informatie: Bij Ing. A. Mordant - Dols, tel.: 043-3882341, e-mail: A.Mordant@Memic.unimaas.nl

Bij Ing. A. Schroten, tel.: 043-3882268, e-mail: A.Schroten@Memic.unimaas.nl

Vacaturenummer: AT2008.41 / pzfdgvacatures@facburfdg.unimaas.nl

Agenda

28-2	Promotie Ing. Jos L.J. van der Velden, 14.00, MBB 4-6	29-2	MBB 4-6 Promotie drs. Theo J.W. Hendricks, 16.00, MBB 4-6	7-3	Promotie mw. drs. Maaike Leeuw, 16.00, MBB 4-6	28-3	Lauwaert, 16.00, MBB 4-6 Promotie mw. drs. Judith A.P. Bons, 12.00, MBB 4-6
28-2	Promotie mw. drs. Gertrud A. Rixt Zijlstra, 16.00, MBB 4-6	6-3	Promotie drs. Camiel P.C. De Bruijn, 14.00, MBB 4-6	13-3	Promotie mw. drs. Anne Susan Kienhuis, 16.00, MBB 4-6	28-3	Promotie dhr. Erik L.H. De Smedt, 14.00, MBB 4-6
29-2	Promotie drs. Etienne C.H.J. Michielsen, 12.00, MBB 4-6	6-3	Promotie dhr. Christoph Abderhalden, 16.00, MBB 4-6	14-3	Promotie mw. drs. Anna R. Huizing, 12.00, MBB 4-6	28-3	Inauguratie van prof. dr. Sally Wyatt benoemd in de Faculteit der Cultuur en Maatschappijwetenschappen tot bijzonder hoogleraar Digital Cultures and Development. Titel: Challenging the Digital Imperative, 16.30, MBB 4-6
29-2	Promotie drs. Johan W.E. Jocken, 14.00,	7-3	Promotie drs. Steven J.R. Meex, 12.00, MBB 4-6	14-3	Promotie drs. Remco T.A. Megens, 14.00, MBB 4-6		
		7-3	Promotie drs. Martijn C.G.J. Brouwers, 14.00, MBB 4-6	20-3	Promotie drs. Ronald B.M.A. Driesen, 16.00, MBB 4-6		
				27-3	Promotie mw. drs. Maaike M.G.E.		

Universiteit Maastricht

Verkiezingen 2008

In mei 2008 worden opnieuw verkiezingen voor medezeggenschapsorganen van de UM georganiseerd. Het stemmen gaat via een elektronisch systeem dat werkt via e-mail en internet. Iedere student en medewerker van de UM is in het bezit van een unimaas-email-account. Informatie over registratie als kiezer, de mogelijkheid een kandidatenlijst in te dienen en de mogelijkheid om gedurende een bepaalde periode elektronisch te stemmen, wordt per e-mail aan de kiezers verstrekt.

Alle mogelijke handelingen (een lijst indienen, je kandidaat stellen en natuurlijk het stemmen zelf) gaat via internet site <http://everkiezingen.unimaas.nl>. Deze site "herkent" de gebruiker (de stemgerechtigde) door het inloggen als unimaas user.

Op de website van het Centraal Stembureau (www.unimaas.nl/stembureau) is naast een link tot de toegang tot het elektronisch kiessysteem ook een informatief gedeelte opgenomen met gegevens over de samenstelling van het Centraal Stembureau, het kiesreglement, het tijdpad van de lopende verkiezingen en informatie over de verkiesbare zetels. De directe link tot het elektronisch kiessysteem is: <http://everkiezingen.unimaas.nl>

MEDEZEGGENSCHAPSORGANEN AAN DE UM

• Universiteitsraad

Het medezeggenschapsorgaan op centraal niveau is de Universiteitsraad. De Universiteitsraad bestaat uit 6 vertegenwoordigers van de geleding Wetenschappelijk personeel (WP), 3 van de geleding Ondersteunend Personeel (OBP) en 9 studenten. Medewerkers worden voor 2 jaar in de raad gekozen; studenten voor 1 jaar.

Derhalve: In mei 2008 zijn er verkiezingen voor de geleding studenten.

• Faculteitsraad

Iedere faculteit heeft een Faculteitsraad. De grootte en samenstelling van de raden variëren per faculteit. Ook hier geldt dat medewerkers voor 2 jaar en studenten voor 1 jaar worden gekozen.

Derhalve: In mei 2008 zijn er verkiezingen voor de geleding studenten.

• Dienstraden

Voor het ondersteunend en beheerspersoneel van het Bureau der Universiteit en de 5 Servicecentra zijn er aparte medezeggenschapsorganen, namelijk de Dienstraden. De leden worden gekozen voor een periode van 2 jaar.

Ook voor de Dienstraden zijn er verkiezingen in mei 2008.

BELANGRIJKE GEGEVENS

Voor het deelnemen aan de elektronische verkiezingen moet u op de peildatum (18 februari 2008) als student of als medewerker van de UM geregistreerd zijn. Tevens dient u in het bezit

te zijn van een unimaas email-account. Als hardware heeft u nodig een computer met internetaansluiting. Heeft u deze niet, dan kunt u gebruik maken van de facultaire computerruimtes of de universiteitsbibliotheek. In bijzondere gevallen kunt u zich wenden tot het Centraal Stembureau (adres onderaan).

Omstreeks 25 februari a.s. ontvangt u van het Centraal Stembureau een e-mail met daarin uw registratie als lid van de universitaire gemeenschap en uw stemrecht. Als in deze mail incorrecte gegevens vermeld zijn, kunt u per e-mail een verzoek tot correctie doen.

Kijk de gegevens van deze e-mail na: fouten kunnen na 11 maart 16.00 uur niet meer hersteld worden. Foutieve gegevens kunnen uw stemrecht beïnvloeden.

Indien u (als student of als medewerker van de BdU of servicecentra) kiesgerechtigd bent en op uw unimaas account geen bericht ontvangt, kunt u dit zelf melden bij het Centraal Stembureau op verkiezingen@bu.unimaas.nl. Doet u dit niet of niet tijdig, (vóór 11 maart, 16.00 uur) dan kunt u niet deelnemen aan de verkiezingen.

Alleen bij het gebruik van uw unimaas account heeft u toegang tot het elektronisch stembureau! De e-mail met uw registratie als kiezer bevat daarom ook informatie betreffende het domein en account waarmee u in kunt loggen op de website <http://everkiezingen.unimaas.nl>.

Vanaf maandag 17 maart 9.00 uur tot en met 27 maart 16.00 uur vindt de kandidaatstelling plaats. Dit indienen gebeurt elektronisch. U gaat naar <http://everkiezingen.unimaas.nl> waarna u na het inloggen de module vindt omtrent de kandidaatstelling.

Vanaf maandag 19 mei tot en met vrijdag 23 mei kunt u uw stem uitbrengen voor de verschillende raden. Ook dat gaat via <http://everkiezingen.unimaas.nl>.

De berichten van het Centraal Stembureau worden verzonden op of omstreeks:
13 maart 2008 (kandidaatstelling)
13 mei 2008 (stemmen)

CENTRAAL STEM BUREAU

Het Centraal Stembureau is standaard per e-mail bereikbaar onder verkiezingen@bu.unimaas.nl. Bij speciale gelegenheden kunt u het Centraal Stembureau bereiken bij de Griffie Medezeggenschap, gebouw Minderbroedersberg 4-6 kamer 4.035, telefoon (043) 388 3199/83170.

Voter Registration 2008

In May 2008, elections will be held for the representative bodies of the UM. These elections will be conducted electronically. The elections programme will make use of e-mail and the Internet.

Each student and member of the staff at the UM has an unimaas e-mail account. Information on registering as a voter, submitting a list of candidates and electronic voting during a certain period of time will be sent to voters by e-mail.

All necessary actions (submitting lists, individual candidacies, and voting itself) are performed via the Internet site <http://everkiezingen.unimaas.nl>. This site is able to 'recognise' users when they log in as unimaas users.

Apart from providing access to the electronic voting system, the website of the Central Polling Committee (www.unimaas.nl/stembureau) also provides information on the composition of the Central Polling Committee, the election regulations, the timetable and eligible seats. The direct link to the electronic voting system is <http://everkiezingen.unimaas.nl>

REPRESENTATIVE BODIES AT THE UM

• University Council

The central representative body is the University Council. The University Council consists of 6 representatives from the academic staff section (WP), 3 from the administrative and support staff (OBP), and 9 students. Employees are elected to the council for a term of 2 years and students for 1 year. Therefore: **In May 2008 there will be elections for the section students.**

• Faculty Councils

In addition, each faculty has its own Faculty Council. The size and composition of the councils vary per faculty. Staff members are elected to these councils for a term of 2 years, and student members for one year. **In May 2008 there will be elections for the section students.**

• Representative bodies for University's Central Office and Service Councils

There are separate representative bodies for administrative and support staff working in the University's Central Office and Service Councils (six altogether). The members are elected to the councils for a term of 2 years. **In May 2008 there will be elections for these representative bodies.**

IMPORTANT INFORMATION

In order to participate in the electronic elections, you must be registered as a student or employee of the UM on the reference date (February 18th, 2008). You also need to have an unimaas e-mail account.

By means of hardware you need a com-

puter with Internet connection. If you do not have access to such a computer, you may use the faculty computer room/ the university library. In special cases you can turn to the Central Electoral Committee (address below).

On or about February 25th, 2008 you will receive an e-mail from the Central Polling Committee to confirm your registration as a member of the university community and your right to vote. If this e-mail contains incorrect data, you can send an e-mail request for correction.

Please check the information in the e-mail: errors can no longer be corrected after March 11th, 16.00 hrs – faulty data may affect your voting rights.

If you (as a student or as a staff member of the University's Central Office or a Service Centre) are entitled to vote but do not receive any messages on your unimaas account, you should notify the Central Polling Committee at verkiezingen@bu.unimaas.nl. In case you do not contact or do not contact the the Central Polling Committee in time (the deadline is March 11th, 16.00 hrs), you cannot vote.

You can only use your unimaas account to access the electronic polling station! The e-mail with your registration as a voter will contain information about the account and domains name you should use to log in on the Internetsite <http://everkiezingen.unimaas.nl>.

Nominations are invited from March 17th, 9.00 hrs until March 27th, 16.00 hrs. Nominations will be invited electronically. After going to <http://everkiezingen.unimaas.nl> log in and find the module concerned.

From Monday May 19th, 9.00 hrs until Friday May 23rd, 16.00 hrs 2008 on, you may cast your votes for the various councils. This is also via <http://everkiezingen.unimaas.nl>.

The messages from the Central Polling Committee will be sent to you on or about:

March 13th, 2008 (nomination period)
May 13th, 2008 (voting)

As this information is sent electronically only, you are advised to check your mailbox regularly.

CENTRAL POLLING COMMITTEE

The standard way of contacting the Central Polling Committee is by e-mail on verkiezingen@bu.unimaas.nl. In special circumstances, the Polling committee can be reached at the Griffie Medezeggenschap (office for UM representation), Minderbroedersberg 4-6, room, 4.035, tel. (043) 388 3199/83170.

Maastricht University

Leading
in Learning!

Universiteit Maastricht Nieuws is een initiatief van het College van Bestuur
Vragen over onderstaande informatie? Mail naar communicatie@bu.unimaas.nl

Nieuws

Valorisatie: extra geldstroom voor wetenschap

Onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening. Het standaardantwoord op de vraag waartoe een universiteit op aarde is. De eerste twee begrippen zijn niet voor discussie vatbaar; maatschappelijke dienstverlening daarentegen is minder gemakkelijk te definiëren. De Universiteit Maastricht spreekt het liefst van 'valorisatie'; het benutten én verzilveren van wetenschappelijke kennis.

"Een brede definitie", erkent Sebastiaan Huntjens van het Kenniscentrum Contractonderzoek van de Universiteit Maastricht (UM). "En bepaald niet ongecompliceerd. Je hoeft niemand uit te leggen dat onderzoek dat leidt naar een nieuw geneesmiddel, economisch en maatschappelijk relevant is. En komt zo'n middel op de markt, dan is dat ook economisch meetbaar. Maar hoe zit dat met onderzoekers die zich in maatschappelijke en juridische vraagstukken verdiepen?"

Economische en maatschappelijke valorisatie

De UM maakt dan ook onderscheid tussen economische en maatschappelijke valorisatie van kennis. Economische valorisatie is het in economische waarde (liefst klinkende munt) omzetten van kennis, terwijl maatschappelijke valorisatie het omzetten van kennis in maatschappelijke waarden betreft. Vanwege de meetbaarheid, wordt vooralsnog gestuurd op economische valorisatie en moet de visie op maatschappelijke valorisatie nog verder vorm krijgen. Huntjens: "Wetenschappers moeten de kans krijgen om onderzoek te doen, te experimenteren. Vrij en onafhankelijk. Anderzijds is er de toenemende druk om kennis te valoriseren. Dat komt bijvoorbeeld steeds nadrukkelijker tot uiting bij subsidieaanvragen. Dan is de potentiële economische en maatschappelijke valorisatie steeds vaker een belangrijk criterium."

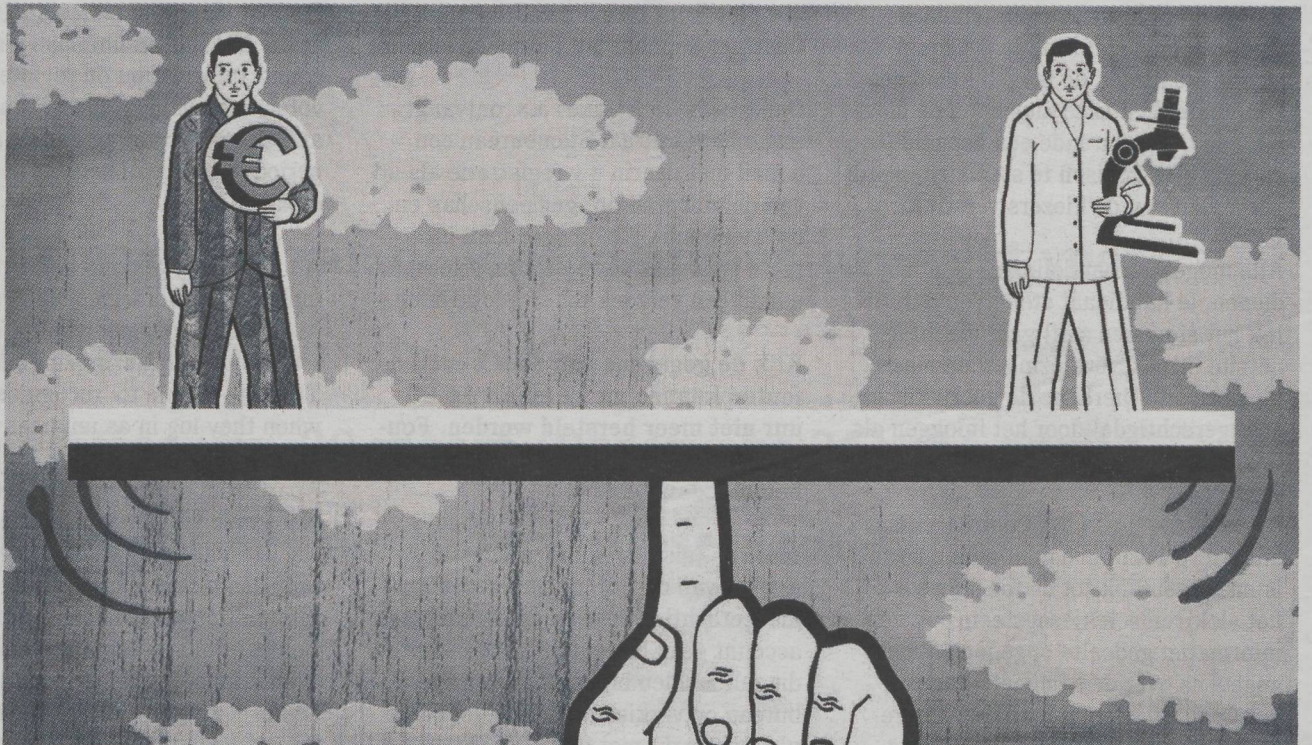
De kunst van het verzilveren

Binnen de Universiteit is de ondersteuning van het valorisatieproces goed geregeld. Het Kenniscentrum Contractonderzoek helpt onderzoekers met subsidieaanvragen, legt contacten met belangrijke stakeholders in het valorisatieproces, zoals de strategische partners BioMedbooster en UM Holding, en met externe geldverstrekkers of ondernemingen die onderzoek willen financieren. "In die fase hebben we al aandacht voor mogelijk te verwachten onderzoeksresultaten die tot octrooien zouden kunnen leiden. In een later stadium kunnen wetenschappers door naar BioMedbooster, een organisatie die helpt octrooien aan derden te licencieren, of de UM Holding die helpt bij het oprichten van een eigen onderneming. Valoriseren is dus ook het stimuleren van ondernemerschap onder wetenschappers." Sebastiaan Huntjens en zijn collega's struinen als scouts door de organisatie en ondersteunen subsidieaanvragen, contracten, octrooien en ondernemerschap. "Hiermee scheppen we binnen de UM een goed klimaat voor valorisatie."

Extra geld voor nieuwe initiatieven

Voor Jan Cobbenhagen, algemeen directeur van de UM Holding, is economische valorisatie al niet meer weg te denken in de totale financiering van een universiteit. "Als je het heel eenvoudig weergeeft, is wetenschappelijk onderzoek in wezen een transformatie van geld in kennis. Middels valorisatie zet je die kennis weer om in geld: daarmee is de cirkel rond en levert valorisatie nieuw geld op om wetenschappelijk onderzoek te financieren. Als je vindingen kunt patenteren, licenseren of bedrijfsmatig kunt uitponden, oftewel valoriseren, ontstaat er een extra geldstroom die je vrij kunt gebruiken voor onderzoek en onderwijs. Je kunt er met name nieuwe initiatieven uit financieren."

Ga voor meer informatie naar de website van het Kenniscentrum Contractonderzoek www.contractonderzoek.nl
Informatie over de UM Holding is te vinden op www.unimaas.nl > Dienstverlening > UM Holding

Illustratie: Simone Golob

Geslaagde ontmoeting tussen markt en wetenschap

Een sprekend voorbeeld van valorisatie is zonder twijfel de **Balansmeter**. Een betrouwbaar en wetenschappelijk onderbouwd instrument om langdurig ziekteverzuim te kunnen voorspellen.

Aan de Balansmeter hebben onderzoekers van het programma Epidemiologie van Arbeid en Gezondheid van het UM-instituut Caphri zes jaar gewerkt. Met de Balansmeter wordt aan de hand van vragenlijsten vastgesteld of een werknemer een verhoogd risico heeft op verzuim. Door tijdig hulp te bieden daalt het verzuim met 35%.

Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van ABN AMRO Arbo Services. "Op zich niet bijzonder", zegt onderzoeksleider Ilmert Kant. "Ruim zeventig procent van alle onderzoek wordt gefinancierd door ministeries, instellingen, goede doelenorganisaties en bedrijven. In dit geval is nog een stap extra gezet. De exploitatie van de Balansmeter is ondergebracht in een joint venture. De UM verkrijgt hierdoor inkomsten uit de (gedeeltelijke) verkoop van IP rechten en in de vorm van dividend. Afhankelijk van het commerciële succes van de Balansmeter worden deze inkomsten voor de komende 5 jaar geschat op 0,8-1,5 miljoen euro. "Een belangrijk deel van deze inkomsten komt ten goede aan ons onderzoeksprogramma. Hiermee kunnen we weer fundamenteel onderzoek doen volgens eigen inzichten. Daarnaast zullen we in opdracht van de joint venture de balansmeter verder doorontwikkelen op basis van contractonderzoek."

Samenwerking

Ilmert Kant ziet valorisatie als een aanvullende vorm van financiering. "Een gezonde mix kan geen kwaad. Als wetenschapper moet je wel je academische vrijheid houden. Waar het geld ook vandaan komt, telkens moet je de afweging maken of het onderzoek bij je past, of je voldoende vrijheid hebt en onafhankelijk kunt zijn. In de samenwerking met ABN AMRO Arbo Services is dit prima verlopen." Ate Berkouwer, commercieel directeur bij ABN AMRO Arbo Services, is eveneens bijzonder positief over de samenwerking met de onderzoekers. "Wij waren al jaren op zoek naar een objectief instrument om verzuim te voorkomen. Gedurende het hele traject hebben we telkens goede afspraken vastgelegd, ook over tempo en deadlines. En daar is niet van afgeweken. Zonder dat we ook maar één keer de contracten uit de la hebben moeten halen."

Geslaagd

ABN AMRO Arbo Services is graag in de joint venture met de UM en (later) Achmea Arbo gestapt. Ate Berkouwer: "Wij hebben fors geïnvesteerd in De Balansmeter, maar het is meer dan de moeite waard. Maatschappelijk en in harde euro's gerekend. De meter wordt nu doorontwikkeld en bij geïnteresseerde werkgevers ingezet. De opbrengsten delen we in het bedrijf. Een mooi voorbeeld van een geslaagde ontmoeting tussen markt en wetenschap."

UM-brede Master's Meeting

Op 5 maart 2008 organiseert de UM een Master's Meeting. Zowel UM bachelorstudenten als andere belangstellenden zijn van harte welkom. Tijdens verschillende sessies krijg je meer informatie over onze masterprogramma's en eventuele aanmelding en toelating. Studeer je nog niet aan de Universiteit Maastricht, ervaar het dan op 5 maart!

Ga voor het programma en registratie naar de website: www.unimaas.nl/mastersmeeting

Maastricht University News is an initiative of the Executive Board
If you have any questions about the information below, please respond to communicatie@bu.unimaas.nl

News

Valorisation: extra funding for science

Education, research and service to society: these are the standard answers to the question of why universities exist. The first two are hardly open to discussion; service to society, however, is not so easy to define. At Maastricht University, we refer to this as 'valorisation': the use and capitalisation of academic knowledge.

"It's a broad definition," acknowledges Sebastiaan Huntjens from UM's Centre for Contract Research, "and definitely not free of complication. There's no need to explain to anyone that research leading to a new medicine is economically or socially relevant. And when such a product becomes available on the market, it's also economically measurable. But how does it work for researchers who focus on social and legal issues?"

Economic and social valorisation

This is why UM distinguishes between the economic and social valorisation of knowledge. The first is the conversion of knowledge into economic value (preferably hard cash), while the latter has to do with the conversion of knowledge into social value. But because economic valorisation can more easily be measured, it has been prioritised, while the vision of social valorisation continues to be shaped. Huntjens: "Academics must be given the opportunity to research and experiment freely and independently. Yet there is mounting pressure to valorise knowledge. This is reflected in grant applications, for example, where potential valorisation is becoming an increasingly important criterion."

The art of capitalisation

Support for the valorisation process is well established at UM. The Centre for Contract Research helps researchers with grant applications, and establishes contacts with important stakeholders in the valorisation process (such as strategic partners BioMedbooster and UM Holding) as well as external funding organisations and companies. "We pay attention to research results which might lead to patents from the outset," Huntjens says. "Later, researchers can move on to BioMedbooster, which helps license patents to third parties, or to UM Holding, which helps them set up their own businesses. Thus, valorisation also means encouraging entrepreneurship in academics." Huntjens and his colleagues search through the organisation as scouts and support grant applications, contracts, patents and entrepreneurship – "thus creating a strong valorisation climate at UM."

Funding for new initiatives

For Jan Cobbenhagen, general director of UM Holding, it is impossible to imagine a university's total funding without economic valorisation. "Simply put, academic research is essentially the transformation of money into knowledge, which is then reconverted into money through valorisation. It's a complete circle: valorisation generates money which can be used to fund more academic research. If you can patent, license or efficiently sell off findings – or in other words, valorise – you create an additional source of funding for research and education, in particular for new initiatives."

For more information, please visit the Centre for Contract Research's website at www.contractonderzoek.nl
Information about the UM Holding is available (in Dutch) at www.unimaas.nl > Dienstverlening > UM Holding

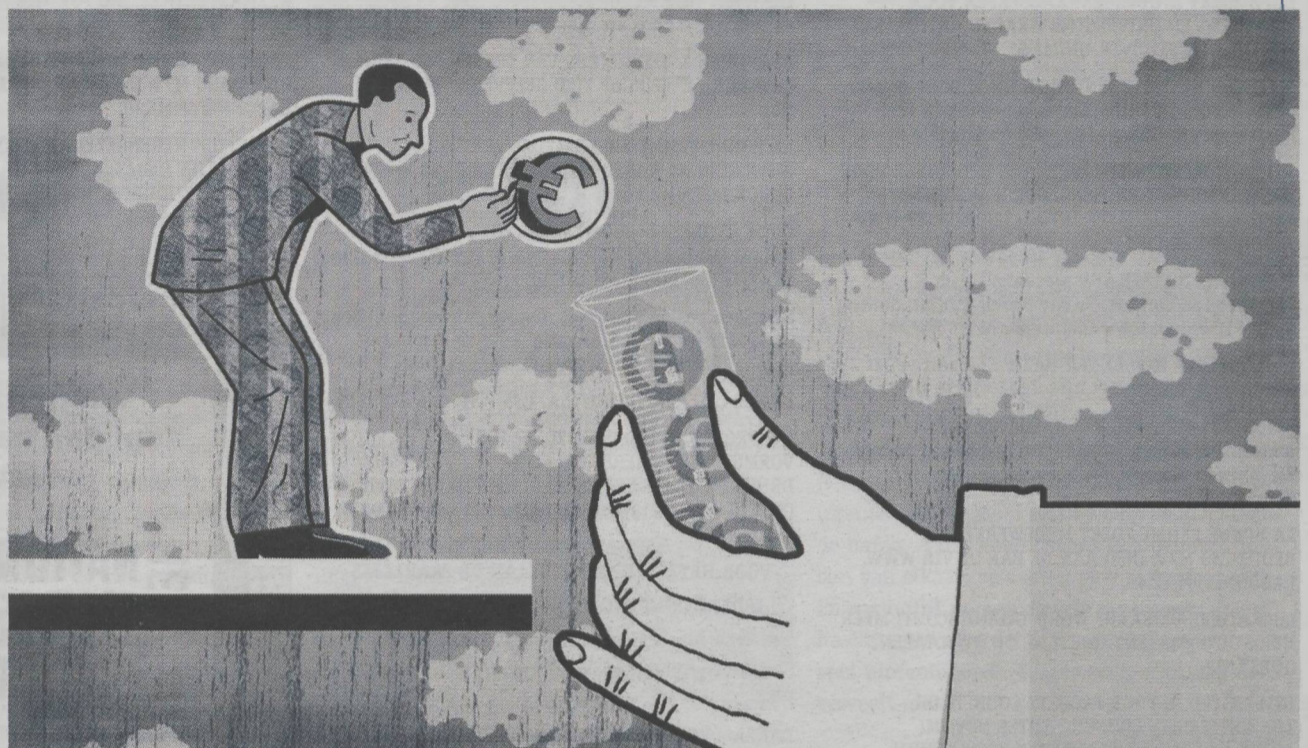

Illustration: Simone Golob

Successful meeting of the market and science

Unquestionably a prime example of valorisation, the *Balansmeter* is a reliable and academically supported instrument used to predict long-term sick leave.

Researchers from UM's CAPHRI Occupational Health Epidemiology programme spent six years designing the *Balansmeter*. Used to determine employees' risk of sick leave by way of questionnaires, it promises to offer timely help and thereby reduce sick leave by 35%.

The research was commissioned by ABN AMRO Arbo Services, which, according to research leader Ilmert Kant, "is not exceptional. More than 70% of all research is funded by ministries, institutions, charity organisations and companies. This particular case goes a little further; the exploitation of the *Balansmeter* has been undertaken in a joint venture. As a result, UM obtains income from the partial sales of IP rights and in the form of dividends. Depending on its commercial success, this income is estimated at € 0.8 to 1.5 million over the next five years.

"An important part of this money will be channelled back into our research programme, allowing us to carry out more fundamental research. In addition, we will continue to further develop the *Balansmeter* at the request of the joint venture on the basis of contract research."

Cooperation with academic freedom

Ilmert Kant views valorisation as an additional form of funding. "A healthy mix doesn't do any harm. But as a researcher you must preserve your academic freedom. Whatever the funding source, you should always consider if the research suits you, if you have sufficient freedom, and if you can remain independent. We had no concerns of this sort with ABN AMRO Arbo Services."

Ate Berkouwer, commercial director at ABN AMRO Arbo Services, is equally positive about the partnership. "We had been looking for an objective instrument to prevent sick leave for years. Throughout the project we were able to reach suitable agreements, including about the pace of work and deadlines – and they've always been honoured without us once having to refer back to the contracts."

Socially and financially worthwhile

ABN AMRO Arbo Services was happy to take part in the joint venture with UM and (later) Achmea Arbo. According to Berkouwer, "The substantial investment we put into the *Balansmeter* was more than worthwhile, both socially and financially. The *Balansmeter* will now be further developed and used by interested employers; the proceeds are shared throughout the company. It's a fine example of the successful meeting of the market and science."

Visit our Master's Meeting

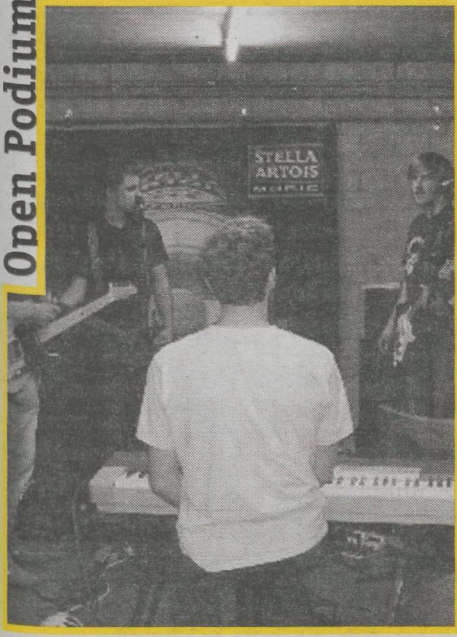
5 March 2008

- Arts & Culture
- Behavioural & Political Sciences
- Business & Economics
- Computer Sciences
- Health & Life Sciences
- Law

www.unimaas.nl/mastersmeeting

Excellent master's programmes with a strong international dimension!

Open Podium

Kogels vliegen in slowmotion rond

Laatkomers moeten hun best doen om nog een plek te vinden op de tribune van het Kumulus-theater. Sommigen kiezen maar meteen voor een traprede of de grond.

Afgelopen vrijdagavond organiseerden Studium Generale en studentenvereniging Koko weer een Open Podium. Nieuwe talenten krijgen voorrang om op te treden, maar het podium is vrij voor iedereen, dus ook voor semi-professionals, vertelt Katrin Henss van Studium Generale.

De laatste categorie is volop aanwezig. Bekende rockbands als Maze en Fivestrings zien deze avond als dé manier om hun nieuwe cd's of geplande optredens te promoten. Soms tot vervelens toe. Wat wel gezegd moet worden: ze spelen geweldige muziek.

Als we de presentator mogen geloven, heeft Fivestrings (studenten van het University College Maastricht) zelfs groupies in de zaal. De vijfkoppige band sluit de avond af met zelfgeschreven nummers als *Temporarily Mine* en *Nothing is Permanent*. Eigenlijk is het optreden van Fivestrings ook meteen het hoogtepunt. De avond begint zwak met Tjivo, een singer-songwritersduo wiens nummers zijn geïnspireerd op de Dave Matthews Band. Vijftien minuten lang zijn zangeres Tjitske en gitarist Ivo overgeleverd aan het publiek dat na afloop niet wild enthousiast reageert. De twee musici die vervolgens een *quatre-mains* pianoconcert van Beethoven spelen, krijgen meer respons. Christiane brengt op haar akoestische gitaar een paar wegdromers ten gehore. "Dat is toch

schattig", wil ze na afloop kwijt. "Tijdens een van mijn liedjes zag ik hoe ze elkaars hand pakten", wijzend naar een verliefd paar.

Muziek doet het overigens heel goed: rap, singer-songwriters, solo-artiesten, klassieke muziek. Er is helaas niemand die zich aan cabaret, poëzie of stand-up comedy waagt. De enige theatrale performance is in handen van leden van studententoneelvereniging *Alles is Drama*. In slowmotion laten ze kogels over het podium vliegen – geen echte natuurlijk, maar uitgebeeld in mime. Het is het grappige resultaat van een workshop bewegingstheater waarin de acteurs hebben geleerd om door middel van lichaamstaal een film drama weer te geven. Een western in dit geval.

■ Marie Zwetsloot

Televisie

Meervoudige liefde

Een aantal jaren geleden scoorde de Amerikaanse omroep HBO een hit met het inmiddels wereldberoemde *Sex and the City* waarin liefde en lust vrij geëtaleerd wordt. De onderwerpen van HBO's films en televisieseries zijn controversieel, de scripts zijn snel, intelligent en boeiend, er is humor en alles is mooi in beeld gebracht. Dit geldt ook voor *Big Love*, een serie waarin het leven van een polygamistenfamilie centraal staat. Net 5 zendt nu het tweede seizoen uit. Vader Bill Hendrickson, een diepgelovige man met een kennelijk overloos libido, heeft drie beeldschone dames en in totaal zeven kinderen. Hij bezit drie huizen naast elkaar en in elke woning huisvest hij een van zijn echtgenotes. Hendrickson staat aan het hoofd van een keten woonwinkels en zijn publieke bestaan maakt

het lastig om zijn privé-zaakjes geheim te houden. Maar dat moet, want de Amerikanen zijn nu eenmaal niet zo ruimdenkend. Of zouden ze gewoon jaloers zijn, omdat een polygamist wel van meerdere walletjes eet?

Om het verhaal nog ingewikkelder te maken: Hendrickson heeft zich inmiddels gedistantieerd van een strenge sekte-achtige mormoon-commune, maar deze dringt telkens weer via de achterdeur zijn leven binnen en stelt polygamie in een kwaad daglicht.

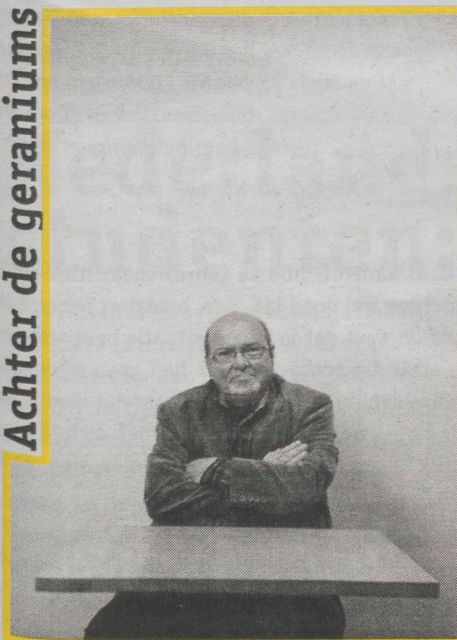
Big Love is, zoals de titel al zegt, een serie over de eeuwigheid en onvoorwaardelijkheid van de liefde, gegoten in de bijzondere vorm van de meervoudigheid. Een mooi thema. Als Hendrickson verliefd wordt op een vierde vrouw, een Servische serveerster die ook op hem valt, is hij

ervan overtuigd dat de Heilige Geest weer tot hem spreekt. Iets wat niet ondenkbaar is, want Bill is niet eens zo aantrekkelijk, en toch weet hij al die mooie vrouwtjes te veroveren.

De kijker moet beslist zijn best doen om erin te komen. *Big Love* lijkt een beetje warrig en 'anders' met al die verschillende liefdesbanden. Maar als je alles op een rijtje hebt gezet, is het uiteindelijk een mooi verhaal over de kracht van de liefde. Zelfs Hendricksons echtgenotes houden van elkaar: ze voelen zich zielsverwanten. En natuurlijk zorgen de vele personages en verhaallijnen ervoor dat er in elke aflevering weer veel uiteenlopende dingen gebeuren. *Big Love* verveelt niet.

■ Danielle Stals

Big Love, maandagavond Net 5

Achter de geraniums

Op bezoek bij de Asmat (1)

Op de eerste vrijdagmiddag van oktober 1953 zat ik voor het eerst van mijn leven in lijn 9, op weg van het Centraal Station van Amsterdam naar het Koninklijk Instituut voor de Tropen oftewel het Tropenmuseum. Twee jaar lang kreeg ik er drie uur college. Eén uur was gewijd aan de volkenkunde van de Indische Archipel. Daarna volgde twee uur niet-westerse sociologie van Zuidoost-Azië. Het waren de nadagen van de koloniale tijd.

Ook in 1953 vestigde pater Zegwaard zich als eerste Nederlander te midden van de Asmat Papoea's. Een volk dat nu 65 duizend mensen telt in 118 dorpen. Ze leven op een van de warmste plekken ter wereld in een moeras. Hun voornaamste voedsel is het meel dat de sagopalm oplevert. Die boom wordt ook

benut voor de teelt van een grote keverlarf vol vet en eiwit die, levend of geroosterd, wordt gegeten. De schrijver Maarten 't Hart die het sobere, bij voorkeur enigszins onsmakelijke dovemansorendieet aanprijst, zou zich thuis voelen bij de "wij boom mensen". Want dat is mogelijk de betekenis van Asmat. De pater ging missie bedrijven. En samen met de bestuursambtenaren trok hij ook ten strijde tegen het koppensnellen dat tot de vaste voorpret voor een voorouderfeest hoorde. In 1961 was het gedaan met onze laatste kolonie. Ook Nederlands Nieuw-Guinea verviel aan Indonesië nadat er aan beide zijden wat koppen waren gesneld. In die paar jaar is er vooral in Nederland een hausse ontstaan in de belangstelling voor de cultuur van de Asmat en hun

buren. Eén verklaring daarvoor is ongetwijfeld de gedachte dat kennis van de Asmat door hun late contact met de westerse beschaving ons dichterbij de onbedorven primitieve mens kon brengen.

Belangrijker nog is dat de Asmat in hun monumentale houtsnijwerk voorwerpen maken die wij voor kunst met een hoofdletter houden. Religieuze kunst, maar kunst. In de hal van het Tropenmuseum staan nog tot half april alle 58 voorouderpalen opgesteld die in Nederland zijn terechtgekomen. Ze zijn zes tot twaalf meter hoog. Een uniek woud van magische beelden, magistraal belicht. Lijn 9 rijdt nog niet terug naar het station voor ik er volgende week meer over heb verteld.

■ Hans Philippen

Moet je lezen! *Sneaky fuckers*

Dat de kloof tussen mens en dier veel minder diep is dan eeuwenlange christelijke indoctrinatie ons heeft willen doen geloven, begint zo langzamerhand wel door te dringen. Zowel Frans de Waal als Tijs Goldschmidt laten onvermoeibaar zien dat de mens minder uniek is in het dierenrijk dan we altijd hebben aangenomen, de laatste recentelijk in zijn bundel *Kloten van de engel. Beschouwingen over de natuurlijkheid van cultuur* (Athenaeum-Polak & Van Gennep, 2007). En toch is er een groot verschil tussen beide auteurs.

Dat er eerder van een continuüm tussen mens en dier moet worden gesproken, daarvan had ik ooit verwacht dat vrienden en collega's het een opwindende gedachte zouden vinden. Helaas,

ze lezen er graag over, maar hun visie op leven en mens schudt niet op haar grondvesten. Misschien moeten we dit omdraaien: levensbeschouwelijk is er nu een klimaat waarin niemand zich nog ongemakkelijk voelt door een essay als dat van Goldschmidt over de dansvloer als baltsarena of over welk sociobiologisch onderwerp dan ook. Het gedrag van de mannen tijdens het balsadans deed Goldschmidt denken aan het baltsgedrag van kempfanen, en dan vooral aan de *sneaky fuckers* onder hen. Deze hanen doen niet eens moeite een plaats te veroveren in de arena, maar als de dominante hanen met hun schitterende verenkleed even niet opletten, slaan de *sneaky fuckers* toe en bestijgen ze een hen. Een wel erg sneaky *sneaky fucker* is de

haan die eruit ziet als een hen, maar waarvan de inwendige geslachtorganen veel groter zijn dan die van de dominante hanen. Met deze biologische achtergrondkennis probeert Goldschmidt de verwickelingen op de balsadvloer te duiden. Lukt hem dat? Niet echt helemaal, vind ik, al zal ik de *sneaky fucker* niet snel vergeten. Want in tegenstelling tot kempfanen zijn de *sneaky fuckers* onder ons mensenmannen veruit in de meerderheid, toch?

Ik denk dat het grote verschil met het werk van Frans de Waal hierin bestaat dat Goldschmidt nooit doorpakt in zijn bundel, ook niet in zijn Huizinga-lezing 2007: *Doen alsof je doet alsof*. Hij tipt aan, merkt op en associeert. De essays zijn heerlijke lectuur, dat wel. We leren veel,

maar we leren nooit biologisch door te denken, wel biologisch te kijken, wat al een hele prestatie is. De moeite die Frans de Waal bijvoorbeeld in *Primates and philosophers* (Princeton University Press, 2006) doet om zijn visie op de evolutie van de moraal te verdedigen, is de moeite van een wetenschapper die een nieuwe discipline gestalte wil geven. Als die kloof tussen mens en dier niet bestaat, wat betekent dat dan wetenschappelijk? Natuurlijk. De Waal is wetenschapper, Goldschmidt essayist. Goldschmidt lees je in bed, De Waal met potlood in de aanslag aan je bureau. Maar als essayist is Goldschmidt toch een beetje een *sneaky fucker* onder de biologen.

■ Jan de Roder

Sport

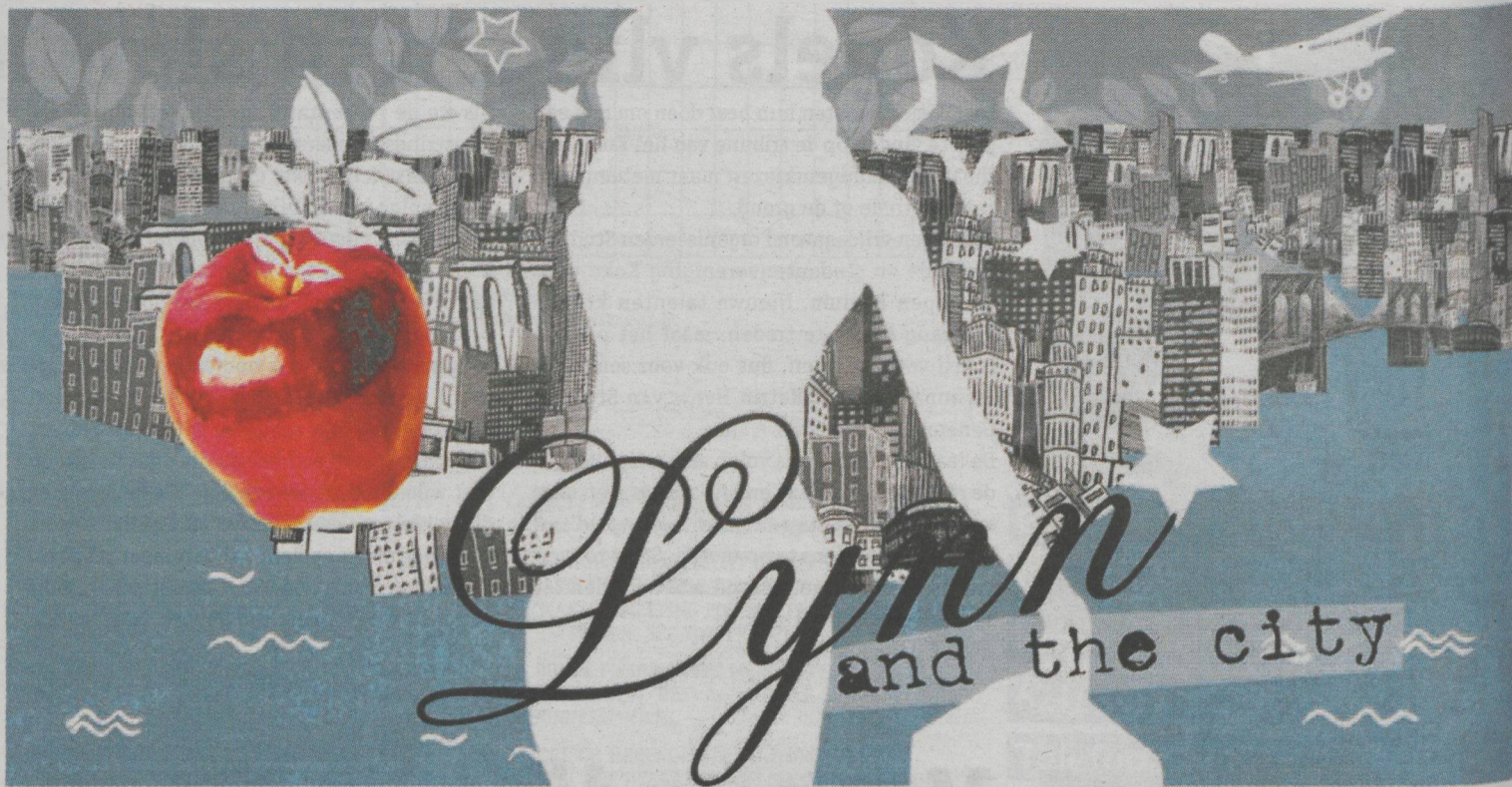
Ik heb nooit zoveel opgehad met lichamelijke activiteiten. Misschien komt dat door de middelbare school. Bij het vak gym ben ik ernstig

getraumatiseerd geraakt. Gym was op mijn middelbare school namelijk zoveel meer dan alleen wat onschuldige spelletjes softbal. Er werd namelijk van ons verwacht dat we goed waren in alle balsporten, inclusief iets dat 'knotshockey' heette. Daarbovenop moesten we vaker verplicht een paar kilometer hardlopen in de natuur, maar ook opdrukken en worstelen behoorden tot de normale gymactiviteiten. Achguttegut, zul je denken.

Nou ja, het was ook allemaal niet zo erg geweest, ware het niet dat ik er slecht in was. Héél erg slecht. Ik heb het oriënteringsvermogen en de sierlijkheid van een gnoe. Vooral als ik in de ringen moest slingeren trok ik publiek. En natuurlijk bleef ik altijd als laatste over bij het kiezen van groepjes. Als je goed was in sport, ook al kon je geen woord fatsoenlijk spellen, dan was je populair. Maar dat is ook buiten de middelbare school zo natuurlijk. Het beste voorbeeld vind ik Regilio Tuur. Een zenuwzieke vrouwenmepper die zonder zijn bokstalent plantsoentjes zou staan harken. Waar komt die obsessie met sport toch vandaan? Met verbazing kijk ik altijd naar de tribunes van grote sportevenementen. Mensen gaan totaal uit hun dak. Omdat iemand harder kan rennen dan die van de tegenpartij. En die obsessie lijkt alleen maar groter te worden. Het wel en wee van Cruiff wordt als belangrijker gezien dan de situatie in Afghanistan en sportkranten schieten als paddestoelen uit de grond. Maar ach, ik moet niet zeuren. Ik ben ook een regelmatige bezoeker van de sportschool. Omdat het binnenkort weer bikiniweer is. En ik dan niet het strand op wil blubberen.

De vaste bezoekers van mijn sportschool zijn tevens een verhaal apart. Er is een vaste club dikke vrouwen die honderd meter slenteren op de loopband en zich vervolgens volproppen aan de bar. Maar vooral de gewichtheffende mannen zijn hilarisch; als er veel vrouwen zijn pakken ze het grootste gewicht dat ze kunnen vinden en gaan dat dan staan optillen in het midden van de zaal. Dit alles in zeer strakke broekjes en terwijl ze kreten als "Gimme Móóre" naar elkaar schreeuwen.

Misschien weet ik wél waarom sport een nationale obsessie is. Je wordt er fit van. Veerkrachtiger. Standvastiger. En het belangrijkste: arroganter. Ik stel mensen regelmatig de vraag of ze sporten. Zeggen ze nee dan ben ik blij. Ik wel. Zij niet.

Zoals Carla Jean in *No Country for Old Men* weet, op het moment dat ze de deur naar haar slaapkamer opendoet en de psychopathische seriemoordenaar Anton Chigurh op de stoel naast haar bed ziet zitten, dat ze de kamer niet levend verlaten zal, zo wist ik afgelopen vrijdag, toen een sneeuwdeken van vijftien centimeter New York bedekte, dat het er hoe dan ook van zou komen – en op maandagochtend gebeurde het inderdaad.

Burgermeester Michael Bloomberg had nog geprobeerd de sneeuwstorm een positieve draai te geven: "We hebben in elk geval het hele weekend de tijd om de troep weer op te ruimen," zei hij vrijdag tegen de *New York Times*. Precies ná dat weekend gleed ik uit over een gemeen tot ijs geworden stuk sneeuw dat Bloombergs helpers hadden laten liggen, met dramatisch kapotte knieën en een rechterknie die vrijwel onmiddellijk het formaat van een kanonskogel begon aan te nemen tot gevolg.

Toen nog voor de boeg lagen de anderhalve kilometer naar de metro, die hele rit naar de universiteit, en vervolgens vier trappen op naar de "urgent care room" van het medisch centrum op campus. Al strompelend voelde ik me een kruising tussen een *Harlem limpwalker* en een oud

omaatje – dat een dronken zwerver me op het perron van de metro een lispelend "hey, baby" toehijgde maakte de boel er niet beter op.

Vallen op straat: vroeger was ik er heel goed in. Vallen, opstaan, en, wanneer de pleister groter was dan vier stippen, er voor zorgen dat je de rest van de week in korte broek naar school ging. Ondanks de ene valpartij na de andere – uit bomen, op betonblokken, van schuurdaken – heb ik nooit wat gebroken (laat staan het plezier mogen beleven van gips waar de stoerste jongen van de klas zijn handtekening op zet); ik zou dus tegen een stootje moeten kunnen.

Dat kan ik ook wel, normaal gesproken. Maar wanneer dat stootje na een weekend komt waarin je er de hele tijd al op zat te wachten; wanneer je net het huis verliet na een ruzie met je huisgenoot; en wanneer je zo'n lange, volle dag vóór je hebt waarvan je bij het ontwaken eigenlijk al wenste dat hij weer voorbij was – dan wordt het een ander verhaal.

Ik hield me sterk terwijl ik naar de metro hinkpootte, en in de metro mijn knie steeds groter voelde worden, en alle vier die rottrappen opklauterde, en in de behandelstoel ging zitten tegenover een streng kijkende Amerikaanse arts, die vervolgens naar een ander kamertje verdween

om een tetanusvaccinatie te halen.

Op dat moment belde mijn huisgenootje om het goed te maken, en daar kwam dan eindelijk ook het tranendal – zoals ze in films ook altijd pas beginnen te beven wanneer de gijzelnemer zijn geweer heeft afgegeven, de bijna-zelfmoordenaar weer door het raam naar binnen is geklommen, en de bankoverval is overmeesterd. De dokter kwam terug met tetanusprikkers, pleisters, en een sceptische uitdrukking die verried dat ze zich afvroeg of alle Europeanen zo kleinzerig zijn. Ik begon er spontaan nog wat harder van te huilen – en eigenlijk was dat best fijn, zo ongegeneerd janken.

Ik kreeg twee grote blitse pleisters en een ice-pack tegen de zwelling, snikte nog tien minuten na, en toen verscheen mijn roommate met een snoepje voor op mijn knie.

Volgens mij staat het tranenhek de komende zes, zeven weken wel weer stevig op de dam.

■ Lynn Berger

Iedere veertien dagen schrijft Lynn Berger afgestudeerd aan het University College Maastricht en sinds september 2006 masterstudent Amerikanistiek in New York - over haar belevenissen in de VS

Ze heeft er alweer spijt van. Het was een opwelling, na de uitbarsting van Jaap wilde ze met een vriend of vriendin praten en dan niet over de telefoon maar gewoon face to face, en tja, vrienden heeft Anna nog niet in Maastricht. Behalve Rogier dan. Vandaar dat sms'je, of hij meteen wilde komen, bij haar thuis want iets anders wist ze in de gauwigheid niet te verzinnen.

En nu staat hij voor de deur, met een verhitte kop van het harde fietsen, en weet Anna niet wat ze moet doen. Hem binnenlaten, terwijl de kinderen elk moment thuis kunnen komen? Nou ja, over een klein uurtje dan. Ergens anders heengaan? Maar ze is er juist altijd als ze thuis komen, dat was in Eindhoven wel anders, daar gaven Jaap en Anna een vermogen uit aan naschoolse opvang en wat al niet, maar toen had ze nog werk. Ze besluit hem binnen te laten maar niet te lang, nee, daar moet ze voor oppassen, over een half uurtje moet-ie nokken.

"Je ziet helemaal bleek Anna, wat is er gebeurd?" Rogier legt in het voorbijlopen een bezorgde hand op haar schouder, zwaar, mannelijk. Ze draait zich om, onder die hand uit, ze lopen samen de huiskamer in.

"Ik weet het niet", zegt ze terwijl ze aan de eettafel neerploft en Rogier tegenover haar gaat zitten, "ik schaam me voor wat ik doe, ik herken mezelf niet meer".

De jongen kijkt haar onzeker aan. "Omdat je met mij bent gaan wandelen?"

Ze lacht een flauw lachje. "Nee, om wat er gebeurde toen ik terug kwam na onze wandeling."

Opluchting aan de andere kant van de tafel, ze registreert het, het ontroert haar.

Ze vertelt, hoe de deur geblokkeerd was, hoe ze via de burens naar bin-

nen ging en Jaaps vader daar aantrof, hoe ze schrok maar niet omdat haar schoonvader daar misschien wel dood lag, nee, omdat er iemand lag. "Dat is raar hoor, ken je dat? Je weet dat je in een situatie bent waar een bepaalde emotie bij hoort, maar die voel je niet. Ik had geen medelijden met hem, ik vind het trouwens een ontzettende zak, maar dat mag je niet denken want hij lag daar als een ouwe auto na een botsproef, zo half tegen die deur op. Ik wilde eigenlijk alleen maar dat hij ophoepelde, weg uit die gang, en weg uit mijn leven."

Ze kijkt op. "Vind je mij harteloos?" Rogier trekt zijn wenkbrauwen op. "Het is meer dat ik het niet snap."

"Wat niet?" "Hoe je niet geraakt kan zijn door iemands ongeluk."

"Je zou het snappen als je die man kende." Ze klinkt bitter, ze hoort het zelf.

"Zoiets valt toch weg op zo'n moment? Als iemand weerloos op de grond ligt? Dan is het toch een mens in nood?"

Anna schiet overeind. "Jezus Rogier, doe niet zo godvergeten christelijk! Die man is verschrikkelijk! En wat nog erger is, nu hij al die weken hier is zie ik Jaap in hem terug. En met Jaap ben ik getrouwd! En laatst hoorde ik ook al zo iets vreselijks over hem, iets wat hij ooit een hondje heeft aangedaan ..."

Ze draait zich om, beent naar de andere kant van de kamer om haar tranen te verbergen maar het lukt niet, ze leunt met een hand tegen de schoorsteenmantel en veegt per ongeluk bijna de gezinsfoto eraf, die waar ze met hun vijven opstaan tijdens een vakantie ergens aan de Italiaanse Riviera. Lachende, gebruide gezichten. Ze voelt zich slap worden.

Rogier zit als vastgenageld op zijn stoel aan de eettafel. Zo intiem is hun vriendschap nog niet dat er al ruimte is voor onbeheerste uitingen van verdriet, radeloosheid, wat het ook moge zijn. Pas als hij de wankeling in haar benen ziet staat hij op; een reflex van de medisch student, meer dan van de man in hem. Hij loopt op haar toe, slaat zijn arm stevig om haar middel, trekt haar weer omhoog. Anna draait zich om en begraaft haar gezicht in zijn hals.

■ Kootje Bikker
▶ Wordt vervolgd

Aflevering gemist? Zie www.observant.unimaas.nl, onder 'vaste rubrieken'